

Beredskabskommission Solrød (Ordinær dagsorden)

02-11-2023 17:00 - 18:00

Solrød Rådhus, Lokale Vielse, stueetagen

**Mødedeltagere : Niels Hörup, Brian Mørch, Emil Blücher, Søren Danielsen,
Leif Panduro**

Indhold

Kategori - Teknik- og Miljøforvaltningen: Til beslutning

Punkt 9: Godkendelse af dagsorden 1

Kategori - Teknik- og Miljøforvaltningen: Til orientering

Punkt 10: Orientering om afregning af automatiske brandalarmeringsanlæg (ABA) 1

Punkt 11: Orientering om gennemførte brandsyn, politianmeldelser,
risikovirkomheder, bedriftsværn samt forebyggelsesprojekter 1

Punkt 12: Orientering om driftsstatus 2

Punkt 13: Eventuelt 4

Punkt 9: Godkendelse af dagsorden

Beslutning Godkendt.

Punkt 10: Orientering om afregning af automatiske brandalarmeringsanlæg (ABA)

Indstilling Brand og Redning Solrød indstiller til Beredskabskommissionen, at orientering om tilbagebetaling af gebyrer og afgifter fra ABA-anlæg tages til efterretning.

Baggrund og vurdering

Solrød Kommune og Hovedstadens Beredskab har en samarbejdsaftale vedrørende overvågning

af automatiske brandalarmeringsanlæg (ABA). Brand og Redning Køge administrerer denne aftale.

Automatiske brandalarmeringsanlæg er placeret på institutioner og virksomheder mv. i kommunen og tilkalder automatisk beredskab ved melding om brand.

Fejludkald afregnes ved adfærdsregulerende bod, således at fejl ved udkald minimeres.

Overvågningsgebyr er et årligt abonnement for behandling af alarmsignaler og afregnes i første

kvartal.

Solrød Kommune afholder udgifter til Falck- og vagtcentral-kontrakt. Herunder udgifter til overvågning af automatiske brand- og alarmeringsalarmer og selve udrykningen, der

kører til

alarmen.

Opkrævning ved overvågning og fejludkald sker ved Brand og Redning Køge, hvorfor beløbet

tilbagebetales til Solrød Kommune.

Økonomi

Tilbagebetaling til Solrød Kommune udgør:

	Overvågning/oprettelse	Blinde alarmer
1. kvartal 2023		Kr. 56.272,00 (8 stk.)
2. kvartal 2023	Kr. 340.520	Kr. 35.170,00 (5 stk.)
3. kvartal 2023	Kr. 11.362	Kr. 63.306,00 (9 stk.)

Samlet 506.630 kr.

Grundet tidligere beslutning om projektet med UTV, er der ikke tilbagebetalt penge til Solrød Kommune i 2023. Dette vil blive gjort når projektet er afsluttet.

Beslutning Taget til efterretning.

Punkt 11: Orientering om gennemførte brandsyn, politianmeldelser, risikovirksomheder, bedriftsværn samt forebyggelsesprojekter

Indstilling Brand & Redning Solrød indstiller til Beredskabskommissionen, at orientering om gennemførte brandsyn, politianmeldelser, risikovirksomheder, bedriftsværn samt forebyggelsesprojekter tages til efterretning.

Baggrund og vurdering

Brandsyn er lovpligtige tilsyn med institutioner, virksomheder og lignende, hvor personsikkerhedsmæssige og brandmæssige forhold iagttages.

Brandsyn udføres af Brand & Redning Solrød.

Fra 1. januar til 5. oktober 2023 er der gennemført følgende brandsyn jf. nedenstående tabel:

	Gennemført	Mangler	Samlet	% gennemført
Solrød	30	20	50	60 %
Køge	88	140	228	39 %
Stevns	57	12	69	83 %

Brandsynene gennemføres i forhold til den daglige drift og forventes alle gennemført i 2023.

Brand & Redning Solrød deltager gerne fast ved møder i byggesagsafdelingen i Solrød Kommune.

Politianmeldelser vedr. brandsyn

Ingen politianmeldelser

Risikovirksomheder (under SEVESO-direktivet)

Risikovirksomheder er virksomheder, som på flere punkter kan udgøre en større sikkerhedsmæssig risiko for omgivelserne.

Der findes ingen risikovirksomheder i Solrød Kommune.

Bedriftsværn

Bedriftsværn er virksomheder eller institutioners interne beredskaber, som er udpeget af kommunalbestyrelsen.

Der er god kontakt med den udpegede virksomhed i forbindelse med bedriftsværn, herunder afklaring af aftalegrundlag jf. vejledningen om bedriftsværn.

Beredskabsplaner

Beredskabspolitik og den generelle beredskabsplan er godkendt i Byrådet. Der er pågående arbejde med delplaner og actioncard i de enkelte afdelinger.

Økonomi Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Solrød Kommune.

Beslutning Taget til efterretning.

Punkt 12: Orientering om driftsstatus

Indstilling Brand & Redning Solrød indstiller til Beredskabskommissionen, at orientering om driftsstatus tages til efterretning.

Baggrund og vurdering

Driftsstatus for Brand og Redning Solrød gennemgår status på de serviceniveauer, der er vedtaget i den risikobaserede dimensionering.

Serviceniveau

Serviceniveauet (responstiden) måles for den sprøjte, der er først fremme på skadestedet (tanksprøjte).

Se oversigt med statistik for 2023 i Bilag 1: Statistik 1.-3. kvartal 2023 Solrød.

Assistancer Køge/Solrød/Stevns

Jf. samarbejdsaftaler mellem Køge, Solrød og Stevns er der aftalt fri assistance mellem kommunerne. Dermed kan der frit bruges udstyr på tværs af kommunerne.

Se oversigt med statistik for 2023 i Bilag 1: Statistik 1.-3. kvartal 2023 Solrød.

Afgangstider for Station Solrød

Station Solrød har udfordringer med afgangstider fra stationen.

Udfordringerne følges nøje og behandles på driftsmøder mellem Brand & Redning Solrød og Falck.

Jordingsuddannelse

Det har ikke været muligt at gennemføre BaneDanmarks jordingsuddannelse i forhold til indsats på jernbanestrækningerne, grundet manglende deltagelse fra BaneDanmark. Uddannelsen skal vedligeholdes hver 18. måned. Udstyret er taget af køretøjerne i maj måned.

SIKS (særlig indsats i kritiske situationer)

Der er forsat dialog mellem de respektive myndigheder (politiet, Region Sjælland og Beredskabet) og nedsat en arbejdsgruppe til at fastlægge niveauet på regionalt plan. Arbejdsgruppen har udarbejdet et udkast som er i høring ved de respektive myndigheder. Uddannelsen forventes tidligst at blive gennemført i første halvår 2024.

Nye køretøjer

Den indkøbte vandtankvogn er taget i drift i juni måned. Der er gennemført arbejde i faggruppe operativ indsats (FOI) på de vedtagne tiltag (Hoover, Lift og UTV) i de tre kommuner. Tilbudsindhentning ved Køge Kommunes kontraktafdeling er pågående, og det forventes, at tilbudsfasen er overstået i oktober måned. Efterfølgende levering og idriftsættelse afhænger af indkomne tilbud fra markedet og dialogen med Falck ift. muligheder for at gennemføre uddannelse i anvendelse.

Særlige hændelser

09-08-2023, 02:29:39

Bygningsbrand villa/rækkehus, supplerende melding, ild i 20 KWH batteri i kælder. Branden blev håndteret af station Solrød med assistance fra station Køge og blev begrænset til kælderen. Dog blev hele huset kraftigt røgskadet. Batterier blev håndteret efter Beredskabsstyrelsens vejledning i samarbejde med kemisk beredskabsvagt. 4 personer bragt til observation for røgforgiftning.

01-06-2023

Ved brand i større oplag, indsættes bagvagt som skadestedsleder, der orienterings ud via krisestyringssystem grundet risiko for påvirkning af omgivelserne.

20-10-2023 Stormflod

100-års hændelse i forhold til vandstandsstigning (stormflod) med en varslet højde på 178 cm over daglig vande. Beredskabet deltog i krisestabe i kommunerne samt den lokale beredskabsstab. Hændelsen har betydet store materielle skader i de tre kommuner, men ingen meldinger om personskade.

Økonomi Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Solrød Kommune.

Beslutning

Efter indhentede tilbud på UTV er denne blevet dyrere, men kan dækkes af midlerne fra punkt 10.

Solrød Kommune har haft kontaktet BaneDanmark i forhold til jordingsuddannelsen. Der følges op på dette.

Taget til efterretning.

Periode 1. januar - 30. september 2023

Målt på kørsel 1 ture			
Antal ture	Køge	Solrød	Stevns
	292	52	88

Tanksprøjte (responstid)				
Kommune	<10 min	<15 min	<20 min	<30 min
Køge	72,6%	93,8%	97,6%	100,0%
Solrød	51,9%	88,5%	100,0%	100,0%
Stevns	58,0%	97,7%	98,9%	100,0%

Afgangstid Tanksprøjte		
Kommune	<5 min	>5 min
Køge	95%	5%
Solrød	62%	38%
Stevns	92%	8%

1. køretøj (tryghedsmåling)				
Kommune	<10 min	<15 min	<20 min	<30 min
Køge	78,8%	96,2%	98,3%	100,0%
Solrød	51,9%	88,5%	100,0%	100,0%
Stevns	60,2%	97,7%	100,0%	100,0%

Første mand på stedet		
ISL	Sprøjte	Sup. Køretøj
Data kan ikke leveres pt.		

Samlet udrykning (responstid)				
Kommune	<10 min	<15 min	<20 min	<30 min
Køge	62,7%	87,7%	95,5%	100,0%
Solrød	40,4%	78,8%	96,2%	100,0%
Stevns	40,9%	87,5%	96,6%	100,0%

Afgangstid samlet udrykning		
Kommune	<5 min	>5 min
Køge	91%	9%
Solrød	38%	62%
Stevns	74%	26%

Assistancer mellem kommunerne			
Kommune	Køge (ud)	Solrød (Ud)	Stevns (ud)
Køge		4	1
Solrød	5		0
Stevns	2	0	

Assistance til andre kommuner	
Køge	2
Solrød	1
Stevns	5 (karise)+1

Serviceniveau i RBD

	10 min	15 min	20 min	30 min	Fejl
Solrød	50%	75%	97%	100%	5%
Køge	70%	90%	97%	100%	5%
Stevns	45%	80%	97%	100%	5%

Indsatsleder fremmøde på skadested Solrød					
<10 min	10-20 min	20-30 min	>30 min	Antal	
19	20	3	0	42	
45%	48%	7%	0%		

Indsatsleder fremmøde på skadested Stevns					
<10 min	10-20 min	20-30 min	>30 min	Antal	
16	42	3	0	61	
26%	69%	5%	0%		

Indsatsleder fremmøde på skadested Køge					
<10 min	10-20 min	20-30 min	>30 min	Antal	
154	86	8	3	251	
61,4%	34,3%	3,2%	1,2%		

Indsatsleder fremmøde på skadested					
<10 min	<20 min	<30 min	>30 min	Antal	
189	148	14	3	354	
53,4%	95,2%	99,2%	0,8%		

Præmisser for statistik
1. Statistikkerne er baseret på data fra indrapportering fra Odin
2. Målt på kørsel 1 ture = De antal ture der har været i de enkelte kommuner i perioden.
3. Tanksprøjte = Er lig med første sprøjtes ankomst på skadestedet
4. Afgangstid tanksprøjte = Er lig med første sprøjtes afgangstid i forhold til afgangstid < 5 og > 5 minutter
5. Tryknedsmåling Viser hvornår første mand er på stedet (ISL, Tanksprøjte eller supplerede køretøj.)
6. Første mand på stedet (indsatsleder, sprøjte, supplerende køretøjer (Sup. Kan være øvrige køretøjer)
7. Samlet udrykning = Hvornår den samlede udrykning er fremme jf. den valgte pickliste
8. Afgangstid for den samlede udrykning = Er lig med alle køretøjer jf. pickliste i forhold til afgangstid < 5 og > 5 minutter
9. Assistance mellem kommunerne. Viser hvor mange gange der har været assistance mellem kommunerne.
10. Assistancer til andre kommuner, Viser hvilke kommuner der af afsendt assistance til.
11. Indsatsleder fremmøde på stedet.
12. Aflyste køretøjer medregnes ikke
13. VTVG kan være kørt alene (eks køge BRS-ID 1224-110)
14. Serviceniveau i kommunen er markeret med gult

Punkt 13: Eventuelt

Indstilling

- Orientering om fremtidigt beredskabssamarbejde Køge, Solrød og Stevns
- Fremtidens Kommunale Beredskaber (se bilag)
- Host Nation Support

Beslutning Taget til efterretning.

Fremtidens kommunale beredskab

Danske Beredskabers bud på et opdateret og fremtidssikret beredskab med en stabil kommunal forankring

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Sammenfatning	5
Bæredygtighed og grøn omstilling	5
Behov for regeljusteringer ift. nye og innovative byggerier, nye boformer, ny urbanisering mv.	5
Fremtidens civilbeskyttelse - fokus på fortsat drift og krisestyring	6
Rekruttering, uddannelse og fastholdelse	6
Klimaudfordringer.....	7
Teknologisk omstilling og innovation	7
Opfølgning på Robusthedsanalysens anbefalinger	7
Nye samfundstrusler.....	7
Samspil med det statslige beredskab i et kommende beredskabsforlig.....	8
Bæredygtighed og grøn omstilling	9
Behov for regeljusteringer ift. nye og innovative byggerier, nye boformer, ny urbanisering mv.	12
Fremtidens civilbeskyttelse - fokus på fortsat drift og krisestyring.....	16
Rekruttering, uddannelse og fastholdelse.....	21
Rekruttering	21
Uddannelse.....	21
Fastholdelse.....	22
Mangfoldighed, rekruttering og fastholdelse af nye profiler	23
Klimaudfordringer	24
Teknologisk omstilling og innovation	26
Opfølgning på anbefalinger fra Robusthedsanalysen	30
Nye samfundstrusler	32
Samspil med det statslige beredskab i et kommende beredskabsforlig	36
Bilag 1	38
Fakta om redningsberedskabet i Danmark	38
Bilag 2	41
Udgifter til beredskab pr. indbygger	41
Bilag 3	42
Ændringer i redningsberedskabet	42

Indledning

Danske Beredskaber er brancheforening for alle de kommunale og fælleskommunale redningsberedskaber i Danmark.

Samfundsudviklingen og forventningerne fra borgerne betyder, at beredskabet skal leve op til fremtidens krav omkring effektiv indsats, sikkerhed, civilbeskyttelse, teknologi, effektivitet og bæredygtighed, og samtidig i sin tilgang og med sine ansatte afspejle det samfund, beredskabet er en daglig del af.

Beredskabet skal kunne følge med i forhold til en nær fremtid, med nye former for opgaver, fx:

- Trusler mod vores samfund og demokrati, der betyder, at civilbeskyttelse og fortsat drift af vigtig infrastruktur, forsyning mv. skal sikre borgerne i lokalsamfundet mod pludselige eller omfattende nationale eller regionale sikkerhedshændelser eller ved en indsats i et risikoområde er en relevant disciplin at mestre bedre
- Klimaets udvikling peger på behov for nye kapaciteter og ny viden omkring sikring af vores byer og infrastruktur,
- Den grønne omstilling skaber en anderledes opgave med batterier, el-biler, solceller, biogasledninger mv., hvis noget går galt, både hos den enkelte borger, i de konkrete anlæg, og i den nationale infrastruktur
- I byerne bygges der højere, tættere, mere bæredygtigt, og derfor meget mere komplekst end før, fx med dybe p-kældre med el-biler, høje bygninger i træ osv.

Alle disse fremtidsopgaver er eksempler på, hvad beredskabet skal omstille sig til og være parat til at håndtere. For det forventer vi alle.

For alle de nye opgaver gælder, at der er behov for:

- Passende/nyt materiel
- Uddannelse af operativt personale til nye indsatser/ny indsatstaktik
- Uddannelse af indsatsledende personale til nye indsatser/ny indsatstaktik
- Kapacitet til analyse af forventet udvikling og tendenser, samt analyse af databaseret viden til brug for indsatstaktiske justeringer.

For en del af opgaverne er der endvidere behov for, at der ansættes folk med nye/andre kompetencer og viden, end vi har i dag, fx for at kunne yde tilstrækkelig civilbeskyttelse. For andre forslag er der behov for at overveje regelændringer, fx vedr. brandsikkerhedskravene i Bygningsreglementet.

Samtidig med de nye opgaver, skal beredskabet til stadighed fastholde evnen til i samme omfang som hidtil at løse de opgaver, der kendes i dag. Brande, trafikuheld og drukneulykker ophører ikke i fremtiden. Se nærmere om opgavernes antal og indhold i bilag 1.

Derfor har beredskaberne udformet dette papir, som en sigtelinje hen mod nogle af de løsninger beredskaberne tror på kan bringe beredskabet nærmere fremtidens mål, på flere af de felter der må forventes at få betydning. Ambitionerne er beskrevet ud fra vores bedste bud på, hvad der venter, og med baggrund i vores faglige indsigt i de aktuelle og i de påregnelige, såvel som potentielle, fremtidige forhold.

Der er således tale om forslag til at skabe et mere tidssvarende og robust samlet redningsberedskab, med fortsat stabilt fodfæste i den kommunale familie, i tider, hvor udfordringerne for samfundet - og for redningsberedskabet - er foranderlige.

Beredskabet skal vide hvordan opgaverne løses (uddannelse, træning, analyse mv.), og skal kunne løse dem (kapaciteter, viden, materiel).

Den nuværende struktur for beredskabet er et udtryk for flere års besparelser og effektiviseringer siden Den kolde Krigs ophør. Opgaver med civilbeskyttelse og muligheden for innovation er noget af det, der ikke længere er råderum til. Senest blev beredskaberne i Danmark i 2016 effektiviseret for 175 mio. kr. om året, svarende til ca. 18 % af det samlede budget for beredskab i Danmark, ved sammenlægninger til de nuværende enheder. Se nærmere herom i bilag 3.

Danmark er jf. Eurostats tal for 2021 et af de lande i Europa, der bruger færrest penge pr. indbygger på beredskab, nemlig kr. ca. 250 DKK pr. indbygger om året i 2021. Til sammenligning benytter Norge 1.293 DKK pr. indbygger om året på beredskab, Sverige benytter 651 DKK pr. indbygger om året, Finland 805 DKK pr. indbygger om året, Island 384 DKK pr. indbygger om året, Holland 709 DKK pr. indbygger om året, og Tyskland 964 DKK pr. indbygger om året. Se nærmere i bilag 2.

Redningsberedskabet i Danmark skal gerne fortsat være hele Danmarks bedste og vigtigste katastrofeforsikring – med en dækning, der passer til forholdene, også i fremtiden.

Sammenfatning

I nærværende papir har Danske Beredskaber forsøgt at pege på nogle af de emner, der vil være relevante at forholde sig til, for at det kommunale redningsberedskab i Danmark sikres, så man i fremtiden fortsat kan levere effektive og tilstrækkelige indsatser, også ved de opgaver, der er nye, under udvikling eller må antages at komme.

Denne sammenfatning oplister en ikke prioriteret række af emner i overskriftsform, og med få stikord til deres relevans for fremtidens beredskab. På de efterfølgende sider er hvert emne nærmere beskrevet og underbygget.

Bæredygtighed og grøn omstilling

I takt med, at samfundet udvikler sig i en fortsat mere bæredygtig retning hvad angår transport og byggeri, bør beredskabet også kunne følge med i udviklingen. Dels for sine egne køretøjer, men også i forhold til viden om og mulighed for indsats i byggeri med væsentligt andre forudsætninger, end de kendte forhold fra i dag.

Danske Beredskaber foreslår

- Indkøb af eget bæredygtigt materiel og køretøjer til beredskabet, fx eldrevne køretøjer
- En fælles funktion til nationale fællesindkøb og indgåelse af rammeaftaler for beredskaberne, hvor fokus kan være på både bæredygtighed og bedste pris.
- Faste dialogstrukturer når kommunerne byudvikler, så beredskabet med sit behov for opdaterede indsatstaktikker og indsigt i de lokale grønne løsninger indtænkes som kritisk infrastruktur, der skal med i planlægningsfasen
- Bygningsreglement, brandsikkerhedsregler og regler omkring sikkerhed opdateres og koordineres i forhold til de nye udfordringer med batterier, elbiler og større energidepoter

Behov for regeljusteringer ift. nye og innovative byggerier, nye boformer, ny urbanisering mv.

Ved overgangen af regler for byggeris brandsikkerhed til Bygningsreglementet, forsvandt beredskabets juridiske kompetence indenfor området, ligesom reglerne gik fra at være baseret på faglige konkrete skøn, til at være baseret på generelle beregninger. Samtidig er en større del af nyt byggeri utraditionelt i forhold til beredskabets indsatstaktik og materiel, idet der satses på nye former for byggeri med andre og nye materialer, og nye arkitektoniske løsninger.

Danske Beredskaber oplyser

- Redningsberedskabets mulighed for en pragmatisk tilgang med konkrete skøn under et brandsyn, eksisterer ikke længere efter 1. januar 2022, hvilket skyldes reglernes overgang til byggelovgivningen, og denne lovgivnings fastere rammer.

Danske Beredskaber foreslår

- Større rummelighed i brandsikkerhedskrav i bygningsreglementet, men med respekt for brandsikkerhedsniveau og beredskabets indsatsmulighed
- Opgraderet materiel, i takt med forandret byudvikling
- Faste dialogstrukturer når kommunerne byudvikler, så beredskabet indtænkes som kritisk infrastruktur, der skal med i planlægningsfasen i lighed med skole, børnehaver, veje mv.
- En opgørelse af merforbrug af ressourcer i beredskab og kommuner som følge af de nye regler i BR18

Fremtidens civilbeskyttelse - fokus på fortsat drift og krisestyring

Der er krig i Europa, og truslen fra terrorister er desværre ikke mindre. Samtidig er energi- og forsyningsstrukturerne mere usikre end før. Beredskabet skal kunne passe på borgerne, hvis noget voldsomt sker, og skal også gerne have planlagt for sådanne scenarier, uanset om de skyldes angreb eller uheld.

Danske Beredskaber oplyser

- Beredskaberne og kommunerne har **ikke** en aktuel tilstrækkelig kapacitet i forhold til krig eller krigslignende hændelser

Danske Beredskaber foreslår

- De enkelte redningsberedskaber skal skabe opdaterede planer for fortsat drift, og få mulighed for at koordinere denne nye viden og strategi med andre sektorer
- Niveaue for civil beskyttelse i Danmark skal hæves, fx ved at indføre:
  - Fast kommunal krisestyringsressource
  - Ny krisestyringsuddannelse
  - Krav til øvelse og evaluering
  - Procedurer til nyttiggørelse af frivillige, inkl. spontanfrivillige
  - Borgerrettet information
  - Fokus på unges parathed
  - Retablering/opbygning af en række konkrete kapaciteter
  - Fast repræsentation af kommunerne/kommunale beredskaber i National Operativ Stab (NOST)

Rekruttering, uddannelse og fastholdelse

I Danmark baserer vi store dele af beredskabet på stationer med deltidsbemanding. Det sker ud fra en betragtning om omkostningseffektivitet. Men det skaber også svagheder i forhold til fx rekruttering mv., fordi samfundsudviklingen generelt har gjort visse ting vanskeligere, og kravene til de deltidsansatte er opadgående.

Danske Beredskaber vurderer

- Vi bør indstille os på, at beredskabet fremover kommer til at koste flere penge

Danske Beredskaber foreslår

- En kommunal drøftelse om organisering af og forventninger til fremtidens beredskab, herunder overvejelse om at afskaffe eller lempe kravet til fremmøde på fem minutter fra modtaget alarm.
- Nedsættelse af et fælles udvalg mellem Beredskabsstyrelsen, KL og Danske Beredskaber, hvor man analyserer på mulighederne for fremtidens uddannelse af og krav til brandfolk i beredskabet
- Ændring fra erfaringsbaseret beredskab til større grad af træningsbaseret beredskab, og en højnelse af videns- og uddannelsesniveau for alle ansatte
- Afsættelse af ressourcer til en permanent løsning med nationale fælles tiltag, der skal styrke det samlede beredskabs viden om og fokus på en sikker og tryk arbejdsplads for de ansatte i beredskabet
- Unge i Beredskabet gøres til et permanent projekt også efter 2029

Klimaudfordringer

Hændelser som følge af voldsomt vejr må forventes at komme oftere og samtidig blive større i omfang. Der er derfor behov for, at beredskabet opjusterer sin kapacitet til at kunne følge med i den forventelige udvikling, særligt i den periode der vil gå, indtil tilstrækkelig klimasikring kan ske ved konstruktive tiltag/byplanlægning.

Danske Beredskaber foreslår

- Opgradering af klimamateriel og analysekapacitet i forhold til de lokale behov, der måtte være, også fremtidigt
- Oprettelse af en national katastrofepulje
- Internationale indsatser sammensættes med bidrag fra de kommunale beredskaber

Teknologisk omstilling og innovation

I Mange år har der i beredskabet ikke været ressourcer til at være innovative eller følge med i den teknologiske udvikling, som beslægtede sektorer tager del i. Teknologien er efterhånden så fremskreden, at den vil kunne medvirke til et egentligt løft af beredskabets indsatser, samt understøtte et bedre arbejdsmiljø for beredskabets ansatte.

Danske Beredskaber foreslår

- Mulighed for teknologisk omstilling i den lokale risikobaserede dimensionering, fx robotter, droner mv.
- Nye teknologiske løsninger og nye systemer indenfor SINE og 112, der vil medføre afledte krav til de kommunale beredskaber om nyt udstyr og evt. nye arbejdsprocesser, ny uddannelse mv.
- Beredskabsfaglig visitation i 112
- Fastholdelse af den kommunale vagtcentral som et afgørende omdrejningspunkt for det robuste beredskabs myndighedsudøvelse
- Forsøg med termiske oversigtskameraer efter norsk model

Opfølgning på Robusthedsanalysens anbefalinger

Konklusionerne af den mellem Kommunernes Landsforening og Forsvarsministeriet udarbejdede robusthedsanalyse er kun delvist implementeret, idet alene de omkostningsneutrale forslag er aktiveret. Potentialet er imidlertid større, hvis ressourcerne tilføres.

Danske Beredskaber foreslår

- Videreudvikling af nationalt realtidsoverblik
- Videreudvikling af kommunal tværgående operativ ledelsesstøtte
- Videreudvikling af risikobaseret dimensionering

Nye samfundstrusler

Både konkrete hændelser i Danmark (fx Field's) og i landene omkring os, vidner om, at beredskabet skal kunne varetage beskyttelse og redning af civilbefolkningen under forskellige former for angreb. Dette kræver særligt materiel, men også særlig forudgående analysekapacitet og uddannelse, så de vitale indsatstaktiske greb ikke først opfindes under hændelsen.

Danske Beredskaber foreslår

- Opdateret udstyr, fx til CBRNE, beskyttelsesudstyr ift. skydevåben og eksplosiver, massebehandlingsudstyr mv.

- Ny uddannelse og træning med fokus på at kunne evakuere, håndtere masseskader, samarbejde med politi, samt egne øvelser ift. terror.
- Fokus på planlægning, videndeling og analyse i relation til terror, indsats i risikoområde, og andre større eller mindre sikkerhedshændelser
- Visuel og auditiv live-kommunikation, samt opdatering af kommunikations- og navigationsredskaber (GIS, persontracking, infrarød mv.)

Samspil med det statslige beredskab i et kommende beredskabsforlig

Selvom statslige forlig på beredskabsområdet typisk har tilgodeset det statslige redningsberedskab, så vil det være muligt og sagligt at løfte hele redningsberedskabet gennem et statsligt forlig.

Danske Beredskaber foreslår

- Oprettelse af forskellige statsligt finansierede puljer til fælles brug i det samlede redningsberedskab, fx
  - Grøn pulje
  - Diversitetspulje
  - Teknisk pulje
  - Forskningspulje
  - Uddannelsespulje
  - Informationspulje
  - Permanent ungdomsrekruttering

Bæredygtighed og grøn omstilling

Samfundets omstilling mod en mere grøn profil, betyder naturligvis også, at beredskabet skal følge med i den samme omstilling. Ikke bare ved at overveje egne indsatsers påvirkning af det omgivende samfund, men nok så væsentligt også ved at omstille sig med materiel og indsatstaktik, der bliver relevant i et omstillet samfund, hvor nye energiformer, bæredygtigt byggeri og ændrede forbrugsmønstre skaber nye opgaver.

Behov for eget fremtidssikret materiel

Akkurat som det øvrige samfund, bør beredskabet være opmærksom på muligheder for at skabe en mere bæredygtig tilgang til sin opgaveløsning. Det kan være ved en mere grøn fremtidig indkøbsstrategi, og det kan være ved ændret indsatstaktik på baggrund af evidens for mere bæredygtig løsning.

Danske Beredskaber har formuleret en række fælles tiltag til inspiration for en mere bæredygtig tilgang til driften og indsatserne i beredskaberne. Vi er klar til at bidrage også på denne del.

Danske Beredskaber ønsker fx at foretage fælles indkøb, lave fælles rammeaftaler og indgå i fælles udbud, på tværs af de kommunale beredskaber, og i denne proces holde fokus på indkøb, der lever op til forventningerne omkring bæredygtighed, men også med fokus på at højne kvalitet og synergier på tværs af de kommunale beredskaber.

Ud over samarbejdet med Beredskabsstyrelsen og Forsvarets Materiel- og Indkøbsstyrelse, så **foreslår Danske Beredskaber en egen funktion til nationale fællesindkøb**, der ligger ud over de fællesinteresser og den fællesmængde af materiel, der er med de to statslige parter.

I 2013 blev der opnået enighed mellem Kommunernes Landsforening og Forsvarsministeriet om etablering af en fælles indkøbsmodel, der medførte en samlet besparelse for kommunerne på 4,7 mio. kr. i 2013, 6,8 mio. kr. i 2014, 8,8 mio. kr. i 2015 og 10,7 mio. kr. i 2016 og frem. Dette blev reguleret i kommunernes DUT-midler (bloktilskud fra staten).

Der er imidlertid enighed mellem Danske Beredskaber, Beredskabsstyrelsen og Forsvarets Materiel- og Indkøbsstyrelse om, at staten ikke kan levere de aftalte forudsætninger i aftalen, og derfor er det i fællesskab og enighed i efteråret 2022 indstillet til Forsvarsministeriet, at halvdelen af de aftale DUT-midler tilbagereguleres, med tilbagevirkende kraft.

Danske Beredskaber håber, at disse midler forbliver hos de kommunale beredskaber, da de vil kunne understøtte de kommunale beredskabers fælles indkøb på de områder, som aftalen med staten ikke omfatter (materiel, der ikke benyttes af staten, men alene af det kommunale redningsberedskab, fx drejestiger), og fortsatte sikring af effektivt, tidssvarende, bæredygtigt og arbejdsmiljørigtigt materiel på landsplan.

Afledte effekter, fx indsatstaktiske udfordringer med grøn omstilling og deraf afledte nye behov for materiel, uddannelse mv.

Fremtidens potentielle operative indsatser kræver styrkelse af de kommunale beredskaber i forhold til den bæredygtige udvikling i form af bl.a. nye energi- og industriformer, som peger mod større og større anlæg rundt i kommunerne og derved også behov for opdateret materiel og viden, samt mere nødvendig regulering af de indsatstaktiske muligheder for beredskaberne, hvis ulykken skulle ske. Det er fx i form af et egentligt reguleret nationalt sikkerhedsniveau.

Det hastigt udviklende samfund med fokus på bæredygtige løsninger, skaber med andre ord endnu større kompleksitet for beredskabet i relation til de potentielle opgaver der skal løses, fx i forhold til

- Nye energiformer, fx power-to-x, med tilhørende store produktionsanlæg, lagringsenheder og en helt ny infrastruktur til hastig transport af store mængder energi. Alle disse led skal kunne sikres og der skal kunne gennemføres en effektiv og sikker indsats
- Byggeri i bæredygtige materialer, fx træhusbyggerier, hvor brandsikkerhed og indsatstaktik er væsentlig anderledes
- Batterier som en større del af hverdagen i alle hjem, med de afledte mere komplekse sluknings- og redningsforhold ved brand
- Dybe parkeringskældre og automatiserede parkeringshuse, med fx el-biler der oplader, og ved brand udgør en væsentlig anderledes opgave end konventionelle køretøjer, og er en større risiko for de nærmeste omgivelser.

Danske Beredskaber **foreslår, at der etableres faste dialogstrukturer når kommunerne udvikler sig, så beredskabet indtænkes som kritisk infrastruktur, der skal med i planlægningsfasen** i lighed med skole, børnehaver, veje etc. I dag er beredskaberne på bagkant, og det betyder, at vi skal løbe efter de nye initiativer, i stedet for at kunne følge med.

Beredskabet skal som andre væsentlige parametre med i planlægningsfasen, og beredskabet skal justeres nødvendigt i takt med at kommunen udvikler sig. Når der bygges i højden, skal beredskabet kunne redde og indsætte i højden. Når der bygges i dybden, skal beredskabet kunne løse opgaver under disse forhold. Når der bygges komplekst og anderledes, skal beredskabet også kunne agere under disse forhold.

Særligt om el-biler, batterier og andre energidepoter

Infrastrukturen og bygningsmassen skal i fremtiden rumme elbiler, batterier af anden art (elcykler, løbehjul, flere elektroniske hjælpemidler i hjemmet og for den enkelte), og energidepoter (større lagre af opsamlet grøn energi, solceller, PTX-anlæg, infrastruktur med komprimeret energi mv.) i hidtil uset omfang. Vi bruger elbiler som eksempel i det følgende, da det er håndgribelig og eksisterende udfordring – men øvrige batterier og energidepoter udgør samme problem.

Heldigvis er brand i et batteri i en elbil endnu ikke en hyppig problematik for beredskabet. Moderne elbilers batterier er ret godt beskyttet af bilens konstruktion, også når resten af bilen brænder.

Når et elbilbatteri alligevel står i flammer fra tid til anden, skyldes det som regel enten en mekanisk påvirkning, en kortslukning, ekstern varmepåvirkning eller fejlkonstruktion, og i takt med de flere elbiler, vil sandsynligheden for disse påvirkninger naturligvis stige.

En brand i et batteri kan tage op til 24 timer at køle og slukke. Samtidig skal der bruges rigtig meget vand til at køle batteriet – det er ikke unormalt at bruge 10 kubikmeter. Alligevel sker det ofte, at en brand i en elbils batteri blusser op igen inden for et døgn efter slukningen. Slukning af en elbil i en parkeringskælder kan derfor være noget af en opgave, fordi indsatsen er omfattende, og fordi batteriet for at kunne sikres og slukkes kræver at elbilen trækkes ud af kælderen.

Læg hertil tvivlen om hvorvidt bygningskonstruktionerne og brugen af en bygning kan stå for det markant anderledes brandforløb, når et batteri brænder. Gældende regler for byggeri er endnu ikke opdateret til disse scenarier. Der er ikke skabt et nationalt sikkerhedsniveau der matcher hvad den grønne omstilling vil skabe af potentielle udfordringer, hvis noget går galt.

En yderligere ting, som beredskabet har stort fokus på i forbindelse med indsatser ved brand i en elbil, er udviklingen af giftige stoffer ved afbrænding af batterier. De forsøg, der er lavet med

henholdsvis mindre li-ion-batterier og lithiumbatterier viser udledning af en lang række komplekse stoffer og gasser, når batterierne brænder, og det er både skadeligt og farligt – ikke mindst i lukkede rum, hvor der potentielt også kan opstå en eksplosion.

Det efterlader derfor beredskabet i et dilemma om hvilken påvirkning mandskab, bygning og de nærmeste omgivelser udsættes for ved det ekstra kemiske pres under indsats med en brand i et batteri i en elbil.

Endelig skal beredskabet i forbindelse med brand i en elbil være meget opmærksomt på risikoen for elektrisk stød. Hvis elbilen står til opladning, kan det være ekstremt farligt at påbegynde en indsats, før forbindelsen mellem elbil og ladestander med sikkerhed er frakoblet – og det kan være ganske vanskeligt at få denne sikkerhed i en mørk, tilrøget, tætpakket parkeringskælder, hvor der potentielt kan være rigtig mange ladestandere, og flere biler i brand eller i fare for at gå i brand.

Danske Beredskaber mener, at der er behov for, at bygningsreglement, brandsikkerhedsregler og regler omkring sikkerhed opdateres og koordineres i forhold til den nye virkelighed, der allerede er en realitet omkring grøn omstilling og den nye måde vi lagrer og benytter energi på.

Afklaring vil også være godt for de bygningsejere, der er i gang med at opføre alt fra parkeringskældre til PTX-anlæg, men uden at vide hvilke krav fremtiden med kan betyde for indretning og konstruktion.

Og det vil selvsagt være godt for os alle, at der ikke er tvivl om sikkerheden, fx ved det øgede antal elbiler i vores hverdag, eller de nye energiformer, der transporteres og benyttes i vores hverdag i større og større omfang.

Det vil ikke være hverken muligt eller hensigtsmæssigt med én standardløsning, der gælder for alle bygninger, energiformer eller typer af køretøj, for der er altid individuelle hensyn som fx nærmeste omgivelser, antal af personer i bygningen, om der er overnatning, mængden (kapaciteten) af energi, li-ion batterier og om batterierne er tilsluttet (op- og afladning). Men der er helt sikkert behov for en række overordnede tiltag, der kan bruges som fælles retningslinjer.

For bygninger med elbiler kan det fx handle om at placere batterier i egen brandsektion, sikre afstand til brændbare materialer, og lave sikring mod mekaniske skader, f.eks. med påkørselssikring. Og er der personophold i samme bygning, er varsling, udluftning og adgang direkte fra/til det fri også vigtig.

På samme måde bør ladestandere placeres samlet, og i størst muligt omfang i det fri. Ladestandere, som placeres i bygninger, bør sættes ved ind- og udkørsler og så tæt på terræn som muligt, og i det hele taget bør placeringen af elbiler ske, så de lettest muligt kan trækkes ud/op af bygningen. Det skal være muligt fra et centralt sted i bygningen at afbryde for strømmen til samtlige ladestandere.

For den stadigt voksende sektor med grønne energiformer handler det i lige så høj grad om, at evidensbaseret viden bruges til at fastslå krav om sikkerhedsniveau, som både offentligheden kan stole på, og beredskabet kan agere efter – hvis uheldet skulle ske.

Behov for regeljusteringer ift. nye og innovative byggerier, nye boformer, ny urbanisering mv.

Med overgangen af regler omkring brandsikkerhed fra beredskabslovgivningen til byggelovgivningen, er der sket et væsentligt paradigmeskifte i den måde brandsikkerhed ansues.

Den primære prioritering synes at være at billiggøre og smidiggøre byggeri for en byherre. Dette er ikke altid i harmoni med vores faglige vurdering af nødvendige krav til brandsikkerhed.

Hvad der for en byherre gør byggeriet dyrere, er ofte med til at sikre en effektiv indsats for beredskabet. Fx hjælper automatisk brandalarmering, sprinkling, redningsåbninger mv. ved at højne sikkerhedsniveauet og gøre beredskabets indsats mere effektiv.

Debatten om, hvorvidt byherre skal kunne opnå besparelser ved at fjerne nogle af de ønskede sikkerhedsforanstaltninger, har ofte fokus på, at netop byherre skal investere flere penge for at komme i mål. Men hvis disse krav sløjfes, vil det i stedet være beredskabet, der skal påtage sig udgifter til specialmateriel, uddannelse, og vil opleve endnu mere komplekse og forskellige forhold fra bygning til bygning, hvis ensartetheden i sikkerhedskravene slækkes. Det vil efter vores opfattelse skabe mindre sikkerhed for en bygnings brugere, at der vil være behov for større grad af individuel indsats taktisk vurdering, før man går i gang med en indsats.

Ligeledes er der ikke tale om enklere lovgivning end før. Til eksempel er vejledningen vedr. krav til en bygnings drift vokset fra tidligere 10 sider til nu 70 sider med forskellige krav der skal opfyldes, ligesom mulighederne for skøn og dispensation er stærkt minimeret (næsten helt forsvundet), hvorimod antallet af pligtige forhold der skal udløse påbud pga. fejlagtig drift er fordoblet.

Behov for større rummelighed til brandsikkerhedskrav i bygningsreglementet

Fokus i BR18 er ofte på at skabe flest mulige løsninger for byherre, så et byggeri kan blive billigt og alsidigt, også gerne bæredygtigt.

BR18 vil give mere kompleksitet og uensartethed i byggeriet, som beredskaberne skal kunne håndtere. Man kan ikke længere bero sin indsats på gængse traditionelle løsninger, men skal bruge mere tid på objektkendskab og træning. Endvidere er der et dilemma mellem byggelovgivning og beredskabslovgivning, hvor byggelovgivningen kun sigter på mulighed for forsvarlig indsats alene i forbindelse med personredning, mens beredskabslovgivningen fordrer, at beredskabet skal afhjælpe og begrænse skader på personer, ejendom og miljø. Danske Beredskaber frygter et kommende gab (hvis det ikke allerede er der) imellem forventninger til beredskabet og beredskabets formåen, hvor noget byggeri i dag ikke kan reddes.

Danske Beredskaber ønsker at omfavne muligheder for alsidigt og bæredygtigt byggeri, og bidrager meget gerne til gode løsninger. Men der er fortsat et vist hensyn til beredskabets mulighed for en effektiv og tilstrækkelig indsats, uanset hvordan et byggeri tænkes placeret eller udformet.

Et konkret eksempel er ønsket om begrønning af byrummene – altså flere træer i byrummet med smallere gader. Dette åbenlyst ønskværdige tiltag er problematisk for beredskabet af den årsag, at lovgivningen tilskriver, at der skal kunne reddes fra redningsåbninger, altså med stiger. Træer i gadebilledet forhindrer stigeredning, fordi de bliver fysiske hindringer for stignens nødvendige placering – ergo ingen træer og dermed umuliggøres begrønning på store arealer foran en bygning. Hvis en fælles ambition om begrønning skal kunne realiseres, kræver det, at der i lovgivningen er mulighed for at vælge en alternativ mulighed for redning, selvom der er redningsåbninger – den mulighed er der ikke i dag.

Der findes flere eksempler på ændringer i lovgivningen, som desværre skaber udfordringer for beredskabet, fx reduktion af krav til en redningsåbningens bredde, så beredskabets stiger ikke længere er garanteret at kunne passe ind i redningsåbningen, fordi redningsåbningen i en bygning nu kan være smallere end stigerne, eller ønsket om at undlade trykforøger til vandforsyning i huse over 30 meter, selv om beredskabets pumper ikke har kraft til at pumpe højere, og slangerne ikke kan klare et forøget tryk. Skal beredskabet derfor nu anskaffe sig flere slags forskellige stiger og slanger, større pumper, og så køre rundt med et udvalg af slanger og stiger på alle biler, samt oplære og vedligeholde sit mandskab i at betjene forskelligt materiel? Eller skal byggherre leve op til visse standarder i sit byggeri, med risiko for, at det bliver fordyret?

Kompleksitet i byggeri og flere muligheder for afvigelser, betyder samtidig kompleksitet for beredskabet, og dermed flere og dyrere behov.

Beredskabet bidrager gerne til at anvise muligheder for gode fælles løsninger, så lovgivningen ikke bliver et udtryk for enten – eller.

Det er dog vigtigt at erindre, at beredskabet skal have opgraderet materiel og indsigt, i takt med forandret byudvikling, så de alternative løsninger kan gennemføres med fortsat brand- og personsikkerhed for øje. Det kan banalt handle om højere stiger, i takt med at der bygges højere bygninger, men deraf også behovet for uddannelse af personale til de nye opgaver. Kompleksitet i indsatstaktikkerne fordrer også, at beredskabet følger med.

Til eksempel udstyres moderne byggeri med langt flere og mere komplicerede tekniske løsninger end før. Alene en bygnings brandmandspanel og konstruktionen samt betjeningen af dette ”er en videnskab”. Panelet gør det nemmere for brandvæsnet at styre bygningen under brand. Men kræver at beredskabet kender til betjening, bygning og generelle indsatstaktikker på et helt andet detaljeringniveau end for mindre komplekse bygninger. Dette kan igen betyde krav om større vagthold ved alarmering til sådanne bygninger, og bredere uddannelse af mandskabet til at kunne betjene alle komponenter.

Danske Beredskaber foreslår, at der etableres faste dialogstrukturer når kommunerne udvikler sig, så beredskabet indtænkes som kritisk infrastruktur, der skal med i planlægningsfasen i lighed med skole, børnehaver, veje mv. I dag er beredskaberne på bagkant, og det betyder, at vi skal løbe efter de nye initiativer, i stedet for at kunne følge med.

Beredskabet skal som andre væsentlige parametre med i planlægningsfasen, og beredskabet skal justeres nødvendigt i takt med at kommunen udvikler sig. Når der bygges i højden, skal beredskabet kunne redde og indsætte i højden, når der bygges i dybden, skal beredskabet kunne løse opgaver under disse forhold, og når der bygges komplekst og anderledes, skal beredskabet også kunne agere under disse forhold.

Ambitionen om færre udgifter og enklere regler for bygherrer, har bl.a. den bagside, at det skaber mere kompleksitet og flere udgifter for bygningens brugere og for beredskabet.

Særligt om ændrede regler for drift/brandsyn

Beredskabet oplever særligt siden den endelige indfasning af de nye regler omkring drift og brandsikkerhed i BR18 fra januar 2022, et kraftigt øget ressourceforbrug. Det skyldes dels beredskabets behov for mere individuel forberedelse, fordi en bygning nu med en privat rådgivers godkendelse kan have en meget forskellig løsning fra tilsvarende andre bygningers løsninger, men det skyldes også effekterne af de nye regler for bygningens brugere.

Brandsyn indtil 2022

Brandsyn blev til og med 2021 foretaget ud fra "Driftsmæssige forskrifter" (DF), et regelsæt under beredskabsloven.

Med afsæt i disse regler var der fx mulighed for, at redningsberedskabet, ud fra en faglig vurdering, kunne meddele tilladelse til en benyttelse af flugtveje (dog ikke trapper) til opstilling af inventar og andre genstande (jf. DF pkt. 5.1). – Der hjemledes endvidere (jf. DF pkt. 4.3), mulighed for at redningsberedskabet kunne give tilladelse til, at teknikrum benyttedes til henstilling af inventar, varer og lignende. Dette har skabt mulighed for ud fra en konkret vurdering at placere mindre møbler, skabe osv. på fællesarealer, i brede korridorer osv. på skoler, i daginstitutioner, på plejehjem mv., samt at tillade opbevaring af effekter i visse teknikrum. Det er væsentligt at understrege, at der ved disse konkrete vurderinger ikke er afgivet en permanent tilladelse. En egentlig retsvirkende tilladelse skal foreligge i form af en skriftlig begunstigende afgørelse. Tilladelser kan, som følge af de allerede ændrede regler, ikke længere udstedes.

Brandsyn fra 1. januar 2022

Brandsyn skal fra 1. januar 2022 foretages ud fra de driftsmæssige krav, der er stillet i medfør af bygningsreglementet. Dette var oprindeligt tænkt implementeret allerede i 2019, men beredskaberne, Danske Beredskaber og Beredskabsstyrelsen har ad flere omgange fået udskudt ikrafttrædelsen, og forlænget den tidligere hjemmel, indtil der var passende sikkerhed omkring reglernes samlede indhold og effekt.

Ved revision af seneste bygningsreglement, nuværende BR18, er der her stillet skærpede krav til alle bygninger vedrørende drift, kontrol og vedligehold (DKV). Disse krav gælder for såvel nye byggerier, som for eksisterende byggerier, hvilket er hjemlet i § 144 i BR18.

Eksempler på umiddelbare udfordringer i f.t. de nye driftsmæssige krav

I vejledningen til kap. 5 (brandkapitlet) i bygningsreglementet, stilles der i underkap. 7 specifikke detailkrav til drift, kontrol og vedligehold (DKV) for samtlige byggerier. Disse krav er hjemlet i byggeloven og redningsberedskabet har derfor ikke længere mulighed for at kunne foretage et skøn og herudfra meddele lempelser eller skærpelser af krav ifm. gennemførelse af brandsyn.

I de nye driftsmæssige krav under BR18, er der flere begrænsninger og skærpelser. Der er således fx en begrænsning ift., at der i flugtvejsgange højst kan henstilles inventar og andre genstande med en brandbelastning på højst 50 MJ/m². Der er samtidig et krav i de generelle ordensregler om, at teknikrum ikke længere kan anvendes til henstilling af inventar, varer og lignende.

Det er Danske Beredskabers vurdering og nuværende erfaring, at disse skærpelser kan medføre store logistiske udfordringer for en del af de steder, hvor der i dag foretages brandsyn, fordi der hidtil er sket oplag af genstande, der i antal og materiale konstituerer en overskridelse af det nye specifikke brandbelastningskrav. Det kan fx handle om opbevaringsskabe i daginstitutioner og skoler, det kan handle om garderober og knagerækker med tøj, diverse pynt og læringsmateriale mv., det kan handle om mindre møbler og dekorationer på plejehjem osv., ligesom det handler om overskydende madrasser, rengøringsvogne, lager af toiletpapir og bleer, og lignende opbevaring i teknikrum.

En uændret benyttelse i forhold til tidligere kan (vil) for mange bygninger betyde flere påbud på brandsyn. Det vil (af kunden) kunne opleves som en ændret praksis og mindre samarbejdsvillighed hos beredskabet, men skyldes altså primært ændret/præciseret lovgivning (BR18).

Mulighed for fremadrettet at kunne have større oplag i flugtvejsgange, benytte teknikrum til opbevaring mv.

For nye byggerier opført i brandklasse 3 og 4, vil der være mulighed for, at disse kan følge andre løsninger for DKV, end de præ-accepterede. Dette afklares i samarbejde mellem bygherren og den certificerede brandrådgiver, som er ansvarlig for de valgte løsninger, der kommer til at ligge til grund for en efterfølgende bygge-/ibrugtagningstilladelse.

For eksisterende bygninger, hvor der foreligger en skriftlig gyldig godkendelse til at kunne afvige fra bestemmelserne i underkap. 7, vil disse tilladelser stadig være gældende. Tilladelser kan fx være bundet op på byggetilladelser eller eksisterende godkendte DKV-planer.

Eneste mulighed for evt. at kunne afvige fra de præ-accepterede krav udover ovennævnte vil være, at der søges en ny byggetilladelse, på baggrund af en ny DKV-plan, som i givet fald skal godkendes af en brandteknisk rådgiver i brandklasse 3.

Det er ikke længere muligt for det kommunale redningsberedskab at give tilladelser til driftsmæssige forhold vedr. brand. Det betyder at anvendelsen/indretning af flugtvejsgange eller teknikrum ikke kan (må) godkendes af beredskabet, ligesom en række mindre relevante forhold ikke er en juridisk mulighed, og derved skal der ikke gives særskilt tilladelse fra redningsberedskabet (allerede udstedte skriftlige gyldige tilladelser gælder dog som nævnt fortsat).

Reglernes overflytning til BR18 betyder, at der ved ønske om afvigelse fra reglerne skal henvises til certificeret brandrådgiver eller teknisk sagsbehandling, hvilket vi forståeligt nok får oplyst fra mange bygningsbrugere og -ejere som en meget usmidig løsning. Det betyder ved brandsyn også gentagelse af samme påbud i større grad end tidligere.

Det er således vigtigt at understrege, at redningsberedskabets mulighed for en pragmatisk tilgang med konkrete skøn, ikke længere eksisterer efter 1. januar 2022, og at dette primært skyldes reglernes overgang til byggelovgivningen, og denne lovgivnings fastere rammer.

Danske Beredskaber følger sagen tæt, og vil forsøge at opføre merforbrug af ressourcer i beredskabet som følge af de nye regler i BR18.

Fremtidens civilbeskyttelse - fokus på fortsat drift og krisestyring

De seneste år har – desværre - vist os, at vi i stigende grad skal være parate til det ikke forventede. Civilbefolkningen har behov for tryghed og sikkerhed, også i situationer ingen havde forudset, men hvor konsekvenserne for den enkelte og for samfundet kan være fatale.

Krisestyring er kommet på dagsordenen med Covid-19, flygtningestrømme og klimarelaterede hændelser, og senest krig i vort nærområde. Uanset den enkelte krises karakteristika, forudsætter den civile beskyttelse og kvalificeret krisestyring, at der er fokus, ressourcer og opbygning af kompetencer via uddannelse, træning og evaluering.

Opgaven løses *ikke* ved at have detaljerede planer for enhver tænkelig hændelse - men ved at rette fokus mod hvordan vi omstiller vores opgaver her og nu, og viderefører vores kritiske funktioner den næste uge uden fx strøm, internet eller andre forsyningskilder.

Evnen til at forberede kritiske funktioners fortsatte drift, evnen til at planlægge et fortsat beredskab under pres eller ekstreme forhold, og evnen til at håndtere en krise og de afledte konsekvenser, er en desværre længe nedprioriteret disciplin.

Det er vigtigt at fastslå, at vi (beredskaberne og kommunerne) ikke har en aktuel kapacitet i forhold til krig eller krigslignende hændelser. Det er dog en forpligtigelse, der står i beredskabsloven, men i lighed med andre opgaver i samfundet relateret til krig og krise, har dette være nedprioriteret i mange år. Det er vigtigt, at der ikke hos kommuner og statslige myndigheder eksisterer en opfattelse af, at beredskaberne er parate på dette punkt. For det er vi ikke. Men det ønsker vi naturligvis at blive, for borgernes skyld. Og for at leve op til de naturlige forventninger om tryghed, som vi antager omgivelserne har til kommuner og beredskaber.

I det gældende regeringsgrundlag fra december 2022 (Ansvar for Danmark), er samfundssikkerhed også tydeligt prioriteret. Fx hedder det: "Det danske samfund skal gøres mere robust i mødet med fremtidens trusler, udfordringer og kriser. Derfor vil regeringen tage initiativ til at styrke organiseringen og prioriteringen af samfundsberedskab, krisestyring, kritisk infrastruktur og forsyningssikkerhed."

Danske Beredskaber deler denne ambition, og peger på, at der ud over en national sektortværgående koordinering, også er afgørende behov for en effektiv lokal eksekvering af opgaverne. Fine planer om tryghed og sikkerhed fra centralt hold, er intet værd, hvis der ikke lokalt hos borgeren er evne til eller mulighed for egentlig handling.

Årsagen til, at en krise opstår, er som nævnt ikke nødvendigvis afgørende. Om elektriciteten i et større område forsvinder i flere døgn som følge af et stormvejr, et cyberangreb, mangel på folk på elværket, eller af en helt fjerde årsag, ændrer ikke på, at civilbefolkningen vil have en række afledte og basale behov, der skal sikres. Selv når de normale forhold ikke gælder, skal der sørges for mad og pleje til ældre og indlagte borgere, der skal sikres varme, mad og rent vand til alle, der skal sikres pasning af børn, så forældre kan passe deres arbejde med fx at pleje ældre eller sørge for drift af infrastruktur, osv. osv.

Hvis driften af kritiske funktioner svigter, er det vigtigt at der er ressourcer og videnspersoner, der har lavet en plan for, hvad der skal ske og hvem der udtænker hvordan man i den konkrete hændelse gør det, og eksekverer det, så samfundet kan sikres fortsat at kunne køre videre i op til syv døgn under en given hændelse. Fokus skal være på løsningen af de fortsat kritiske opgaver såsom forplejning, pasning, pleje, kommunikation mv., og knap så meget på hvad årsagen måtte være til en hændelse.

Vigtigheden af krisestyring, beredskabsplanlægning og planer for fortsat drift kan ikke undervurderes, når det gælder befolkningens tryghed og sikkerhed. Derfor bør der i de kommende år afsættes fornyede ressourcer til at (re)etablere de fornødne planer og kapaciteter, og skabe en moderne og opdateret civil beskyttelse i Danmark.

Indsigt i lokale forhold er afgørende for en effektiv planlægning. En løsning der er gangbar i ét lokalsamfund, kan af geografiske, kulturelle, demografiske eller logistiske årsager være umulig i et andet lokalsamfund. Planlægning og ressourceprioritering skal derfor ske lokalt, med indsigt og viden om netop det specifikke lokalområdes behov og karakteristika, hvilket harmonerer med det nuværende lovgrundlag, hvor beredskabsplanlægning sker kommunalt, jf. beredskabslovens § 25.

De kommunale beredskaber kan i de lokale processer bidrage som facilitator og vidensbank. Der er et ubestrideligt behov for planer for fortsat drift for de organisationer, som driver kritisk infrastruktur (herunder beredskaberne), uanset sektortilhørsforhold. Der er derfor et tilsvarende behov for, at processen med at skabe og vedligeholde disse planer faciliteres, så den enkelte organisation indenfor egen sektor kan få relevant sparring og rådgivning om rammerne for planen for fortsat drift. Beredskaberne vil gerne bidrage aktivt til denne proces.

Danske Beredskaber foreslår, at der afsættes ressourcer til, at de enkelte redningsberedskaber i første omgang kommunalt, og siden hen på baggrund af dette på regionalt niveau, kan skabe opdaterede planer for fortsat drift, og får mulighed for at koordinere denne nye viden og strategi med andre sektorer.

Rammerne kan dog være sat nationalt, og samarbejdet med vores gode kolleger i Beredskabsstyrelsen om overblik, baggrundsdata, uddannelse mv., er derfor essentielt. Men ingen af os kan løse opgaven alene i egen sektor. Der skal planlægges og der skal eksekveres.

Endvidere vil det være hensigtsmæssigt, at der etableres et nationalt digitalt krisestyringsværktøj med henblik på fælles overblik og forbedret mulighed for at udnytte samfundets samlede og tværgående ressourcer, samt hurtigere og effektiv kommunikation

Vi er bevidste om, at der i nær fremtid på statsligt niveau skal drøftes tiltag omkring sikkerhed og tryghed i Danmark. Vi håber i den forbindelse, at den civile beskyttelse indtænkes, for den er væsentlig for befolkningens tryghed i en omskiftelig hverdag og virkelighed.

Konkret kan vi pege på en række prioriteringer, der ud fra vores faglige vurdering vil kunne være med til at hæve niveauet for civil beskyttelse i Danmark:

Fast krisestyringsressource

Der er behov for igen at tilføre faste ressourcer til de kommunale beredskaber, til brug for beredskabsplanlægning, planer for fortsat drift og facilitering af kommunal/lokal krisestyring, i samarbejde med kommunerne og til opfyldelse af de kommunale forpligtelser til beredskabsplanlægning. Der skal vægtes multifunktionalitet i beredskabsplanlægningen, således en indsats kan benyttes og gennemføres, uagtet årsag og bagvedliggende hændelse. Et tilsvarende system er kendt i fx Udenrigsministeriet, hvor der er placeret sikkerhedsrådgivere decentralt.

Den samlede indsats kan fx følges af en styregruppe med medlemmer fra Danske Beredskaber, de kommunale redningsberedskaber, KL og Beredskabsstyrelsen, hvor sidstnævnte bidrager til baggrundsdata, uddannelse mv.

Krisestydingsuddannelse

Samme styregruppe udarbejder et koncept til uddannelse og løbende opdatering af de lokale beredskabsplanlæggere, ligesom der etableres en uddannelse med sigte på den beredskabsansvarlige i enhver myndighed, kommune, forsyningsselskab, infrastrukturvirksomhed mv. Enhver kritisk funktion bør have en opdateret og uddannet person, der vil kunne iværksætte de nødvendige forholdsregler, hvis behovet opstår. Uddannelsen skal have et passende omfang, og således omfatte lektioner svarende til flere dage. Beredskabsstyrelsen, KL og Danske Beredskaber varetager undervisningen, og indholdet aftales og revurderes løbende i styregruppen. Der afsættes midler til at etablere og drifte uddannelsen.

Krav til øvelse og evaluering

Der etableres krav og afsættes nye ressourcer til lokale øvelser på strategisk og taktisk niveau, koordineret af det lokale redningsberedskab, med obligatorisk evaluering. Alle evalueringer tilgår den centrale enhed for beredskabsplanlægning i Beredskabsstyrelsen med henblik på erfaringsudveksling og løbende opdatering af uddannelse og krav. Det er vigtigt at betone vigtigheden af kompetenceopbygning ift. krisestyling. Det er dem der har prøvet, der kan. Ikke nødvendigvis dem, der har de mange teoretiske og detailorienterede planer.

Nyttiggørelse af spontanfrivillige

Flere af de nylige hændelser har vist en stor grad af initiativ og engagement fra almindelige borgere og private virksomheder, der gerne vil bidrage til at gøre en forskel. Dette stiller en række krav til håndteringen af disse evt. ekstra ressourcer, så indsatserne ikke utilsigtet bliver tilfældige, modsatrettede eller kontraproduktive. Der skal derfor afsættes midler til at etablere og vedligeholde et system til håndtering og visitation af ekstra ressourcer i kritiske situationer. For dette gælder, at de lokale behov fordrer lokal visitation.

Informationsindsatsen kan evt. koordineres i samarbejde med fx Beredskabsforbundet, Røde Kors, eller øvrige relevante aktører med kontakt til frivillige.

Borgerrettet information

Både til proaktiv information før en hændelse, og til krisekommunikation under en hændelse, er det vigtigt at etablere kanaler og strategier for information til borgerne. Der skal således afsættes midler til en opdateret kommunikativ tilgang til civil krisehåndtering, med fokus på den beredskabsfaglige tilgang.

De seneste års erfaringer med målrettede hjemmesider, kampagner og medieformidling, skal benyttes til at bygge videre på en direkte og målrettet kommunikation om civil beskyttelse. Det kan være via hjemmesider, men også via app og andre kanaler.

Danske Beredskaber og Beredskabsstyrelsen har allerede en række borgerrettede fælles informationsindsatser, og denne erfaring kan benyttes til et udvidet samarbejde omkring civil beskyttelse.

Fokus på unges parathed

Projektet Unge i Beredskabet har i en årrække opnået gode resultater med at gøre unge mennesker bevidste om og parate til at træde ind i beredskabet. Tilsvarende viser erfaringen, at de unge fungerer som ambassadører overfor andre unge, opnår en særlig indsigt i tankegangen omkring beredskab og parathed, og på mange måder opnår evner og engagement, de bruger konstruktivt i deres videre tilværelse. Projektets bevilling udløber i 2029, men bør forlænges, idet uddannelse af og information til unge er en særlig og vigtig disciplin, som projektet har påvist at have ekstraordinært gode evner til. Der kan bl.a. etableres et bredere fokus på at lade uddannede unge formidle

beredskabsbevidsthed og civil parathed til andre unge, og dermed både understøtte viden, samfundsparathed, og rekrutteringsbasen for beredskabet hos kommende generationer.

Etablering af kapaciteter

Der bør umiddelbart ske (gen)opbygning af en række konkrete kapaciteter:

- Passende antal indkvarteringseffekter i form af telte, senge, madrasser mv. skal lagres hos Beredskabsstyrelsens centre
- Lagre af forplejning, vand, basale hygiejniske artikler mv. skal etableres lokalt hos beredskaberne
- Beskyttelsesrum og sikringsrums aktuelle funktionalitet bør kortlægges, hvilket dog vil fordrer tilførsel af ressourcer svarende til et årsværk pr. beredskab. Den nuværende kortlægning af Vurderingsstyrelsen bør afventes.
- Sikrede faciliteter til fortsat ledelsesdrift, dvs. en lokation, der er sikret fysisk, og sikret i forhold til fortsat drift, fx har generatorer, forplejning mv., og hvor de lokale/kommunale folk med ledelse af de kritiske funktioner kan fortsætte driften.
- Indkøb af separat fungerende kommunikationssystemer, der vil kunne uddeles til de relevante kommunale/lokale folk med kritiske funktioner, således fortsat koordinering og ledelse kan sikres. Disse systemer placeres, driftes og vedligeholdes lokalt.

Repræsentation af kommunerne/kommunale beredskaber i NOST

I det omfang der etableres en national krisestyring, i National Operativ Stab, den såkaldte NOST, er det Danske Beredskabs anbefaling at inkludere det lokale/kommunale led i denne styring. Dette bør ske for bedst muligt at sikre, at alle led af den samlede dimensionering og det samlede risikobillede, med alle tilgængelige ressourcer i samfundet, kan bidrage til og skabe overblik over situationens løsning, på tværs af sektorer.

En bredere deltagerkreds vil skabe mulighed for hurtig afhjælpning på tværs af alle sektorer, hvilket efter vores opfattelse må ses som et bedre og mere effektivt værktøj end den kendte struktur med en kun statsligt fokuseret National Operativ Stab, hvor sektorprincipperne (også indenfor staten selv) er uforandret, og øvrige sektorer end de statslige ikke er involveret.

Der kan peges på eksempler, hvor beslutninger truffet i NOST får direkte virkning og konsekvens lokalt/kommunalt, indenfor de seneste måneder fx da Danmark oplevede tilstrømning af flygtninge, der skulle assisteres og indkvarteres kommunalt/lokalt, og ved stormfloden 4. januar 2017, hvor de kommunale ressourcer var langt flere end de statslige på beredskabsniveau, og derfor illustrerer behovet for tæt koordinering og kommunikation.

Ved infrastrukturelle hændelser som fx flygtninge på motorvej, kriseindkvartering, og landsdækkende klimavarsler, fx set i 2016 ved stormen Urd og efterfølgende i andre ekstremvejrshændelser, er det relevant med kommunal deltagelse i den nationale kriseplanlægning og koordinering.

Danske Beredskaber skal derfor foreslå, at Kommunernes Landsforening får fast repræsentation i National Operativ Stab med en repræsentant for de kommunale redningsberedskaber samt en repræsentant for kommunernes øvrige myndighedsområder, for derved at tilsikre og styrke koordinationen mellem forsvar, politi og andre civile myndigheder i tilfælde af større kriser i Danmark.

Kommunerne og deres redningsberedskab bærer et ikke ubetydeligt myndighedsansvar på en lang række områder, der ud over det kommunale redningsberedskab, bl.a. har kompetencer indenfor

beskæftigelse, integration, børn og unge, sociale forhold, sundhed samt teknik og miljø. Når hertil lægges en samlet kommunal ressource på ca. 400.000 årsværk, ses kommunerne at udgøre en væsentlig ressource i den samlede danske krisehåndtering.

En repræsentation for kommunerne vil i høj grad medvirke til, at der skabes og opretholdes et overblik over en given situation og dermed tilsikres, at der bliver tilvejebragt et relevant beslutningsgrundlag fagligt og økonomisk til brug også for den kommunale myndighedsudøvelse, der ofte går forud for eller på tværs af den statslige myndighedsvaretagelse.

Rekruttering, uddannelse og fastholdelse

Med den store kompleksitet, øgede diversitet og kraftige dynamik der er i relation til beredskabets opgaver, stiller det store krav til den fremtidige ansatte i beredskabet og dennes viden og kompetencer. Det peger igen på behovet for nytænkning og videreudvikling af uddannelse for alle niveauer af ansatte i fremtidens beredskab, ligesom det skal italesættes for kommende potentielle kollegaer, at de går ind i en verden fyldt med synergier og spændende, nye udfordringer.

Danske Beredskaber vurderer, at vi i Danmark bør indstille os på, at beredskabet fremover kommer til at koste flere penge. Både i forhold til større og større udfordringer med rekruttering og ikke mindst fastholdelse, men også øgede krav til beredskabets formåen.

Rekruttering

Danske Beredskaber hører fra sine medlemmer om en væsentlig større sårbarhed generelt i de kommunale beredskaber i forhold til rekruttering og fastholdelse af mandskab, især på deltidsstationer. Over 65 % af Danmarks areal dækkes af stationer med deltidsansatte, dvs. folk, der passer sin primære beskæftigelse, med en pager på sig, og indenfor fem minutter skal kunne være på brandstationen, de dage/døgn man har vagt.

Denne ordning er en bevidst afvejning mellem på den ene side for store omkostninger ved at bemane en mindre station med et relativt få antal årlige udrykninger med folk på fast løn, og på den anden side behovet for tryghed tæt på borgerne, frem for en længere kørevej fra en stor station længere væk.

Danske Beredskaber finder det nødvendigt, at der tages en drøftelse om organisering af og forventninger til fremtidens beredskab. Heri kan fx indgå overvejelser om hvorvidt kravet om afgangstid på fem minutter fra alarm kan erstattes af lokalt fastsatte servicemål for hvornår en indsats skal være igangsat efter alarm. Det kan også overvejes, om der ved ansættelse i den kommunale sektor skal indgå en forventning om, at de, der kan, står til rådighed for beredskabet. Endelig skal det overvejes, om det i fremtiden er fastansættelse af flere fuldtidsfolk i beredskaberne, med forskellige opgaver ved siden af det operative ansvar, der er med til at sikre vagtsætning på de mindre stationer. Det kan fx være med 'hovedstationer' hvorfra specialkøretøjer og følgekøretøjer afgår fra og så danner fremskudte lokale stationer på HSE-niveau, hvor mandskabet i dagtimerne, når det ikke brænder, har opgaver på det lokale plejehjem, skole eller lign. Spørgsmålet er, om vi med den kendte demografiudvikling, med nuværende regler, og med de vilkår der tilbydes for en deltidsansættelse, på sigt kan levere et tilstrækkeligt effektivt beredskab baseret på frivillige og deltidsfolk.

Det bliver faktisk vanskeligere mange steder at finde folk, der kan leve op til krav om fysisk nærhed af station, og som har tid og lyst til at virke som deltidsfolk (eller frivillige i Sønderjylland).

Uddannelse

En brandmand i Danmark har i dag ingen erhvervsuddannelse. Faget er alene baseret på kurser og vedligeholdelseskurser, og en brandmand er således ufaglært.

Dilemmaet omkring at sikre brandfolk bedre uddannelse handler om, at mange brandfolk i Danmark er deltidsansatte, og har deres primære erhverv i en anden branche. For de, der er fuldtidsansatte, er der derimod god motivation for at opnå en erhvervsuddannelse.

Landene omkring os har valgt forskellige løsninger. Senest har Norge, der i sin organisatoriske opbygning af beredskabet minder meget om Danmark (kommunale beredskaber, mange steder med deltidsfolk), besluttet at etablere en toårig erhvervsuddannelse for brandfolk.

Danske Beredskaber foreslår, at der nedsættes et fælles udvalg mellem Beredskabsstyrelsen, KL og Danske Beredskaber, hvor man analyserer på mulighederne for fremtidens uddannelse af og krav til brandfolk i beredskabet. I dette arbejde kan inddrages erfaringer og tiltag fra nabolande, bl.a. Norge.

Uanset længde på og status af en fremtidig uddannelse for brandfolk, vil der være behov for, at den nuværende uddannelse, med fokus på hidtil kendte opgaver, justeres, så der også indtænkes uddannelse i kommende opgaver, fx klimahændelser, civil beskyttelse, indsats i risikoområder, sikkerhedshændelser mv. Dette gælder for alle ansatte, både med og uden ledelsesansvar.

Ligeledes bør den øgede kompleksitet i opgaverne kobles til vedligeholdelsesuddannelse, øvelser og træning.

Danske Beredskaber mener, at vi i Danmark skal bevæge os fra erfaringsbaseret beredskab til større grad af træningsbaseret beredskab – alene af den årsag, at der ikke er så mange hændelser at få erfaring på, og det ikke er muligt at få erfaring i de sjældne og komplekse hændelser.

På myndighedsområdet er der kommet større faglighed, ved at flere højt specialiserede medarbejdere er samlet under samme enhed, og endvidere deltager i landsdækkende erfaringsudveksling.

Der kan skabes mulighed for øget subspecialisering, f.eks. indenfor sagsbehandling af risikovirksomheder, landbrugsbedrifter, krisestyring, civil beskyttelse og mange andre områder.

En koordinering mellem enhederne vil skabe en større ensartethed i sagsbehandlingen, dels hvad angår selve det faglige i opgaveløsningen, men også bl.a. tidsforbruget på opgaverne.

Danske Beredskaber har i 2022 gennemført et pligtigt undervisningsforløb for alle ansatte med opgaver med brandsyn, for at sikre ensartet og korrekt praksis.

Danske Beredskaber ønsker muligheden for på andre relevante områder på tilsvarende vis at hæve videns- og uddannelsesniveaulet endnu højere hos relevante ansatte. Vidensdelingen vil kunne øges, hvilket igen øger tryghed og sikkerhed for alle.

De større kommunale enheder gør det muligt at designe tværgående karriereforsløb og udviklingsmuligheder for den enkelte medarbejder som kan og vil. Der vil komme større fokus på kompetencer og udvikling af disse.

Alle de ovennævnte eksempler fordrer dog, at der etableres ressourcer til at igangsætte og gennemføre dem.

Fastholdelse

Arbejdsvilkår og meningsfuldt indhold i opgaverne er nøglefaktorer for de ansatte i beredskabet, der oplyser om motivationsfaktorer for deres engagement.

Danske Beredskaber ønsker derfor til stadighed at kunne tilbyde meningsfulde opgaver i sikre og trygge rammer for den ansatte.

Gennem de seneste år har vi satset en del på at udvikle og erfaringsdele på et godt arbejdsmiljø i beredskabet. Gennem konferencer, målrettede tiltag, undervisning og meget mere, forsøger vi at løfte niveauet for alle.

Disse indsatser koster ressourcer – men er nødvendige for at fastholde de ansatte i beredskabet.

Danske Beredskaber vil gerne intensivere indsatsen for det gode og meningsfulde arbejdsmiljø for den enkelte ansatte i beredskabet, fordi vi tror på, at det er en afgørende faktor for at beholde de nuværende ansatte, og i fremtiden få en nødvendig rekrutteringspulje af nye folk.

Danske Beredskaber foreslår derfor, at der afsættes ressourcer til en permanent løsning, med endnu flere nationale fælles tiltag, der skal styrke det samlede beredskabs viden om og fokus på en sikker og tryk arbejdsplads for de ansatte i beredskabet.

Mangfoldighed, rekruttering og fastholdelse af nye profiler

Danske Beredskaber har på forsøgsbasis i en afgrænset tidsperiode etableret flere indsatser med henblik på at skabe mere diversitet i redningsberedskabet, for på denne måde også bedre at afspejle det samfund, som beredskabet betjener.

Vi har på relativt kort tid fået rigtig god erfaring med tiltagene, der også ser ud til at have den ønskede effekt.

Særligt vores projekt Unge i Beredskabet leverer en ny base af potentielle ansatte i beredskabet. Motiverede unge, der i langt større grad afspejler det omgivende samfund end den nuværende etablerede gruppe af ansatte, ønsker efter endt forløb i Unge i Beredskabet fortsat at være aktiv i beredskabet, og at påtage sig roller i fremtidens opgaveløsning for beredskabet. Det er ekstremt positivt.

Der er i 2022 i alt 52 etablerede ungdomskorps, med samlet ca. 1.000 unge tilknyttede. 29% af brandkadetterne er piger. Ca. 3% af de voksne brandfolk er kvinder. 23 % af brandkadetterne eller deres forældre, er ikke er født i Danmark. 50 % af brandkadetterne bakser med noget i livet, typisk en social eller psykisk udfordring. 68 af landets brandkadetinstruktører er selv tidligere kadetter. 371 brandkadetter er siden 2014 blevet frivillige i beredskabet og/eller uddannede brandfolk. 173 af dem er blevet det siden juni 2020, og det vidner om, at flere og flere af de første brandkadetter begynder at fylde 18 år. 430 brandkadetter har indtil videre gennemført en eller flere af Unge i Beredskabets syv nationale ungeuddannelser.

Den nuværende projektbevilling til Unge i Beredskabet fra Forsvarsministeriet, udløber med udgangen af 2029.

Danske Beredskaber foreslår, at Unge i Beredskabet gøres til et permanent projekt, og dermed en permanent rekrutteringskanal, og samtidig opretholder sit sociale fokus, hvor projektet bidrager til at engagere og dygtiggøre unge med andre kompetencer end de boglige.

Klimaudfordringer

Klimahændelser forudsiges af eksperterne at blive værre, hyppigere og kraftigere, så vi i beredskabet kan ikke bare regne med, at gårsdagens indsatstaktik og materiel rækker ind i fremtiden. Der er behov for materiel, der vil kunne modstå større pres fra en hændelse, fx i form af mere vand på kortere tid. Erfaringsudveksling, samarbejde og analysekapacitet vil tilsvarende være afgørende, når vi i fremtiden skal sikre danskerne bedst muligt mod ekstremt vejr.

Kommunerne er rundt om i landet i gang med klimatilpasningsplaner, men planerne rækker ofte langt ind i fremtiden, fordi de handler om at skabe fysiske ændringer i landskab og byrum. Beredskabet vil derfor i en lang periode endnu skulle kunne agere overfor voldsomme klimahændelser. Samarbejdet og fælles udnyttelse af materiel på tværs af beredskaberne er der for længst sat gang i. Men beredskabet i Danmark er dimensioneret efter hvad vi kendte tidligere.

Vi kan allerede nu se, at vi skal blive bedre til at gennemføre indsatser med store styrker, opmarch, logistik og indsats over mange dage, måske uger. Det er desværre et område, vi ikke har kunnet prioritere i Danmark, for det kræver store ressourcer at gennemføre tværgående store øvelser. Så vi håber på, at der kan findes midler til at vi kan være bedst muligt forberedt i Danmark.

Samtidig er det væsentligt at få afklaret omfanget af forpligtelsen i Beredskabsloven til at håndtere hændelser forårsaget af klima og vejr, idet ikke alle typer og størrelser af hændelser er eller bør være en opgave for beredskabet. Således er det Danske Beredskabs opfattelse, at beredskabet alene skal varetage opgaver med hændelser, hvor væsentlige almene interesser, kritisk infrastruktur eller andre prioriterede hensyn er i fare.

Materiel kan være en anden udfordring, fordi behovet for omfang og type ændrer sig. I takt med mere vand på mindre områder på kortere tid, er det en anden type materiel der skal til.

Danske Beredskaber peger på, at det er nødvendigt, at de kommunale redningsberedskaber én gang for alle får opgraderet sit klimamateriel i forhold til de lokale behov, der måtte være.

Klimaekspertes peger på ret entydige mønstre i de fremtidige hyppigere hændelser, og derfor vil det antal pumper og mobile dæmninger, der skal til, for at byer, infrastruktur og andre værdier kan sikres hurtigt og effektivt af det stedlige kommunale redningsberedskab kunne beregnes og planlægges.

Her er det vel at mærke ikke tilstrækkeligt at placere et nyt lager af mobile dæmninger og pumper et centralt eller regionalt sted hos fx det statslige regionale redningsberedskab. De skal være til rådighed lokalt, så der er mulighed for at have noget at stå imod med i uventede situationer, ligesom de kommunale redningsberedskaber skal have økonomi til at bistå med analyser og konsekvensberegninger for de områder, de skal passe på.

Uden yderligere ressourcer til klimainsatser, kan beredskabet ikke være på omgangshøjde med de hændelser, som de fleste eksperter peger på venter forude.

Af yderligere konkrete tiltag kan Danske Beredskaber bl.a. foreslå:

National katastrofepulje

Engangsinvesteringerne i materiel og know-how bør suppleres af en centralt finansieret national katastrofepulje. Til sammenligning kan nævnes stormflodspuljen, der hjælper husejere med skader efter stormflod. En national katastrofepulje kan på lignende vis gå ind og hjælpe det kommunale redningsberedskab og det lokalområde, der har måttet trække ekstraordinært på sine ressourcer i en ekstraordinær situation, hvad enten det er klima, terror eller noget tredje.

Når der fremtidigt opstår et ekstraordinært behov for at retablere og genanskaffe materiel eller for at afvikle overarbejds-pukler efter en lang og sej indsats, belastes det enkelte kommunale redningsberedskab på denne måde ikke på sine egne sparsomme ressourcer, men dækkes ind af katastrofepuljen, så det enkelte beredskab kan fortsætte den almindelige drift på normalt niveau og sørge for fortsat sikkerhed og tryghed tæt på borgerne. Og nok så vigtigt; de øvrige kommunale og nære velfærdsgoder berøres ikke, for alternativt er det fra den kommunale pengekasse man skal hente pengene til det kommunale beredskabs evt. efterslæb.

Et år med få eller ingen katastrofegendelser er selvfølgelig at foretrække, og det vil så betyde, at restbeløbet i puljen kan overføres til næste år. Andre år kan der være behov for at aktivere det fulde beløb.

En national katastrofepulje vil sikre, at vi på den ene side ikke dimensionerer samtlige beredskaber efter det værst tænkelige og statistisk ikke så ofte forekommende, men på den anden side heller ikke skaber ulighed og utryghed de steder, hvor en ekstraordinær hændelse de facto rammer ekstra hårdt.

International styrke sammensættes med bidrag fra de kommunale beredskaber

De opgaver der skal løses internationalt er rigtig ofte relateret til klimahændelser. Deltagelse i dem er således med til at skabe vigtig og brugbar erfaring for de deltagende redningsberedskabsfolk, men samtidig er det også vigtigt, at de internationale operationer har allerede erfarne folk og alsidige kompetencer med på holdet.

Derfor kan de kommunale redningsberedskaber melde ind med op mod 50 mand på landsplan, der sammen med det statslige specialredningsberedskabs internationale indsatsfolk kan udgøre en bredt sammensat dansk enhed.

I forvejen findes Beredskabsstyrelsens Internationale Personpulje , men denne enhed er baseret på frivillighed. Dette princip er glimrende, men hvis det samlede redningsberedskab skal kunne vinde på og koordinere den opsamlede viden og erfaring, vil det være hensigtsmæssigt at professionalisere og systematisere tingene yderligere.

Dette kan netop ske ved, at der etableres gensidige forpligtelser for det kommunale redningsberedskab og det statslige regionale redningsberedskab til at levere mandskabsressourcer til de internationale opgaver.

Teknologisk omstilling og innovation

I takt med at den moderne teknologi tilbyder nye løsninger, er det også vigtigt for beredskabet at følge med udviklingen, for på den måde til stadighed at leve op til omgivelsernes forventning om effektive indsatser og skabe et trygt arbejdsmiljø for de ansatte.

Det kan være via nyeste robotteknologi, hvor fjernstyrede maskiner bidrager til brandslukning eller til at fragte effekter ud fra en bygning, eller det kan være droner, der medvirker til at skabe visuelt eller termisk overblik over en hændelse. Mulighederne er mange, og de vil i de kommende år blive flere, ligesom de komplekse udfordringer beredskabet står overfor vil betyde, at netop opdaterede tekniske løsninger vil blive en nødvendighed for beredskabet.

Danske Beredskaber foreslår, at der i den lokale risikobaserede dimensionering indgår en overvejelse om mulighed for lokal teknologisk omstilling.

Der er ikke for nuværende skabt mulighed for beredskabets egne innovative forsøg eller produktudvikling, og derfor er beredskabet afhængig af, hvad man i andre brancher eller i andre lande udvikler på området.

112 og SINE

Center for Beredskabskommunikation (CFB) under Rigspolitiet har ansvaret for drift og udvikling af beredskabets vitale kommunikationssystemer. Det drejer sig om radiokommunikationen mellem enheder og mandskab via det såkaldte SikkerhedsNet (SINE) og om fremtidens system til alarmering via 112.

Der pågår aktuelt processer for fornyelse af både SINE og 112-systemet. Begge dele har afgørende betydning for beredskabets mulighed for at kommunikere, planlægge og disponere sit mandskab.

Nye teknologiske krav til nye systemer, vil medføre afledte krav til de kommunale beredskaber om nyt udstyr og evt. nye arbejdsprocesser, ny uddannelse mv. Hvilket igen vil medføre merudgifter.

I den løbende dialog med CFB forsøger Danske Beredskaber (og KL) at få fastlagt hvilke fremtidige vilkår der vil komme til at gælde for SINE og 112. Det har vist sig at være en vanskelig proces, idet blandt andet tidsfrister ofte ses forlænget, og indhold og målsætninger i arbejdet ikke altid forekommer tydeligt for øvrige involverede i processen.

Særligt vedr. nyt 112-system

Vi skal fra kommunal side have defineret hvilken forretningsmodel og hvilke procedurer et nyt 112-system vil bringe i anvendelse. Uden denne viden er det umuligt at arbejde videre eller foretage retvisende skøn omkring ressourceforbrug, økonomi mv. Det er således umuligt at svare på, hvilken teknisk løsning og hvilke ressourcer der kræves på 'vores' side, derfor ej heller hvad det koster, hvis ikke vi ved hvilke opgaver vi konkret skal løse i et nyt setup.

Nyt 112-system vil uomtvisteligt komme til at betyde krav til ny teknik og omstilling, og antageligt flere ressourcer til drift mv. på alle vagtcentraler, der også skal være kompatible til de nye krav (tekniske og juridiske) i et 112-system.

Det er Danske Beredskabers opfattelse, at en udskillelse af opgaven med visitation af de beredskabsfaglige opgaver til at kunne foregå hos redningsberedskabet selv, vil give mulighed for en beredskabsfagligt mere korrekt og effektiv visitation, og dermed vil være med til at understøtte en øget faglig kvalitet hos redningsberedskabet. Dog afhænger effektiviteten af den valgte forretningslogik, og en tilstrækkelig inddragelse af redningsberedskabet i at fastlægge procedurer hvis fx flere sektorer/myndigheder bliver involveret i en hændelse. Det skal være fastlagt, hvem der

taler først med indringeren, og hvordan den videre aktivering kan foregå hensigtsmæssigt. Hvis redningsberedskabet ud fra en af CFB ensidigt fastsat procedure kommer til sidst, kan der ikke garanteres beredskabsfaglig effektivitet.

Beredskabsfaglig visitation vil medføre et behov for specifik uddannelse af kvalificerede operatører. Der ønskes en ensartet uddannelse med et tilstrækkeligt fagligt niveau. Regionerne har fx en sådan fælles uddannelse af disponenter.

Hvorvidt den fremtidige visitation fortsat vil ske helt eller delvist automatiseret, fx via egne picklister, teknologiske løsninger, eller lignende, er ikke endnu muligt at afgøre. Ligeledes er det uafklaret hvor visitationen placeres fysisk/organisatorisk. Begge dele afhænger af den endelige forretningsmodel og teknologi. Der skal tilsvarende inddrages eksisterende erfaringer fra fx AMK-vagtcentralerne. AMK er en forkortelse af Akut Medicinsk Koordinering. AMK-vagtcentralen håndterer 1-1-2 opkald vedrørende alvorlig sygdom, tilskadekomst eller fødsel, altså på det sundhedsfaglige område.

Antageligt vil den samlede manøvre med nyt 112-system og beredskabsfaglig visitation medføre afledte nye opgaver og nye krav for hver vagtcentral, og derfor komme til at forudsætte flere folk, ny teknik/teknisk omstilling til nye funktioner inkl. løbende vedligeholdelse, og dermed et samlet løft af vagtcentralområdet. Samtidig skal vagtcentralers tekniske løsninger kunne danne basis for tværgående kommunikation, da der vil være behov for sådant, også i relation til tværgående ledelsesstøtte. Således skal også den tekniske løsning have en vis grad af ensartethed for alle.

En ny teknisk løsning skal iagttage, at det etablerede realtidsoverblik fortsat skal kunne opretholdes, idet dette er en forudsætning for i praksis at kunne sende nærmeste relevante enhed til en hændelse. Ligeledes er dette sikring af, at der ved komplekse hændelser kan ske inddragelse af anden vagtcentral.

Der vil fortsat være mulighed for, at en vagtcentral kan udføre andre opgaver end de beredskabsfagligt relaterede opgaver indkommende via 112, men, som nu, fordrer det fortsat et selvstændigt set up ved siden af håndteringen af de pligtige opgaver.

Fremtidig dataregistrering vil kunne ske på egne definerede vilkår. Ligeledes bør en ny teknologisk løsning give et reelt kvalitetsløft og en fremtidssikring af kvaliteten, ikke kun være en 1:1 erstatning af nuværende tekniske funktionaliteter. Således bør fx skabes mulighed for streaming. Der ønskes en ensartet teknologi til alle redningsberedskabets vagtcentraler, for derved at tilsikre de tværgående hensyn.

Lige nu mangler vi det afgørende overblik over hvad nyt 112-systems væsentlige nye tekniske funktioner bliver. Dette er afgørende for, om visitationen kan blive effektiv, og for at afgøre hvad der skal til for at vi fremover kan visitere. Det er tilsvarende afgørende for at kunne afgøre hvad en vagtcentral fremadrettet skal kunne håndtere teknisk og i opgaveomfang. Samlet set kan økonomien bag omstilling til nyt 112-system derfor på det foreliggende grundlag ikke vurderes retvisende.

[Særligt vedr. vagtcentraler](#)

Vagtcentralfunktionen er en væsentlig myndighedsopgave for de kommunale redningsberedskaber.

De opgaver, som vagtcentralen for det kommunale redningsberedskab udfører, er en nødvendig del af vurderingen, prioriteringen og udførelsen af kerneopgaver for en myndighed, og beror entydigt på beredskabsloven, der giver hjemmel til indgreb overfor borgerne i flere situationer.

Af Beredskabsstyrelsens "Retningslinjer for indsatsledelse" fremgår det, at alle kommunale redningsberedskaber er tilsluttet en vagtcentral, hvis primære funktion er at alarmere, afsende og kommunikere med de forskellige enheder fra redningsberedskabet.

Idet vagtcentralopgaven må anses for at være et helt nødvendigt fagligt element til sikring af rigtighed og effektivitet af redningsberedskabets operative opgaver, må opgaven betragtes som en myndighedsopgave. Tilsvarende drives politiets vagtcentraler af politiet selv, ligesom sundhedsberedskabets vagtcentralopgaver varetages af regionerne. Dette taler også for, at vagtcentralopgaverne må anses for at være myndighedsopgave.

Det er således en helt basal myndighedsfunktion - og dermed kommunal opgave - at kunne skabe det nødvendige overblik over en hændelse, og her fungerer vagtcentralen med sine informationer og opgaver som en absolut hjørnesten for redningsberedskabet. For at kunne viderebefordre den rette opgave til det udførende operative driftsled, skal disponering, koordinering, faglig vurdering, og deraf definition af den operative indsats, kunne ske effektivt og med rette faglighed og fleksibilitet.

Via vagtcentralen sikres større fokus på de egentlige kerneopgaver, stærkere fagligt miljø og en mere smidig og konkret fagligt vurderet opgaveudførelse.

Dette fordrer blandt andet, at redningsberedskabet skal kunne have det fuldstændige overblik i kommunal kontekst, hvilket ene og alene kan sikres via den direkte adgang til informationerne.

Kun derved kan myndighedsskøn over disponering ske ud fra de rette faglige og konkrete forhold. Endelig disponering kan ikke foretages som automatisk funktion, men vil altid bero på den konkrete faglige vurdering, hvori indgår det beredskabsfaglige kendskab til de relevante forhold. Opgaveløsningen kræver således ekspertise og ikke mindst skadestedserfaring.

Vagtcentralens informationstilgang sikrer endvidere, at der kan iagttages proaktive tiltag i henhold til beredskabslovens krav om forebyggelse. Det kan således være i form af dataindsamling og monitorering til brug for planlægning af fremtidige indsatser, herunder ved indtænkning af de samlede kommunale ressourcer, der kan inddrages ved en beredskabsfaglig hændelse.

Udover at håndtere disponering fungerer vagtcentralen som et ledelsesstøtteværktøj i krisesituationer for indsatsleder og den kommunale krisestyring. Nærhed og tæt kontakt mellem vagtcentral og indsatsleder/krisestyingsstab er afgørende. Forpligtelsen til at yde ledelsesstøtte og nødvendig kriseledelse sikres alene ved behørig og direkte indsigt i og mulighed for behandling af informationer og data.

Vagtcentralen er meget mere end at disponere køretøjer. Når en hændelse starter, kan den have en simpel eller kompleks karakter, men uanset dette gælder det, at alle hændelser starter og slutter i en kommune. Der er derfor behov for den direkte mulighed for at kunne iværksætte helhedsplaner, planer for fortsat drift mv. hvis fx hændelsen strækker sig over mange dage.

Danske Beredskaber mener, at en kommunal vagtcentral er et afgørende omdrejningspunkt for det robuste beredskabs myndighedsudøvelse. Her foretages en vurdering af rette ressourcer til opgaven, på baggrund den politisk godkendte risikobaserede dimensionering, og her skabes den afgørende sammenhæng til den operative ledelsesstøtte.

Termiske kameraer

I bl.a. Stavanger i Norge har det lokale beredskab opsat kraftige termiske kameraer, der benyttes til løbende at iagttage dele af bykernen, og give melding såfremt der i et område afgives mere varme, end forventeligt. Kameraet har en sådan følsomhed, at den er i stand til at frasortere forventelige

varmekilder, men alligevel kan foretage en vurdering på lejlighedsniveau. Beredskabet i Rogaland har flere eksempler, hvor kameraet har detekteret en brand og iværksat beredskabets indsats, før der er tilgået en alarmmelding fra borgere.

Ud over at bidrage til brandsikkerhed og tryghed, giver effekten af hurtigere indsats sig også til udtryk i færre omkostninger ved følgeskader.

Det vil i Danmark være muligt at gennemføre forsøg med disse termiske oversigtskameraer for at fastslå deres effekt i en dansk sammenhæng.

Opfølgning på anbefalinger fra Robusthedsanalysen

Som en udløber af seneste forlig om beredskabet, og aftalt mellem regering og KL, blev der i 2018 gennemført en robusthedsundersøgelse af redningsberedskabet i Danmark. Konklusionen er, at beredskabet i forhold til hverdagshændelser og hændelser i et omfang der var kendt på det tidspunkt er robust – men der er ikke en tilsvarende konklusion i relation til fremtidige større og anderledes hændelser.

Analysen indeholdt også en række konkrete anbefalinger, som Danske Beredskaber og Beredskabsstyrelsen primært har arbejdet på at skabe beslutningsgrundlag for.

Det foreligger nu, og derfor er der behov for, at de dele af anbefalingerne, hvor en gennemførelse vil kræve tilførsel af ressourcer, atter vurderes. **Det er Danske Beredskabers opfattelse, at implementering af de foreslåede tiltag vil skabe et endnu mere robust beredskab i Danmark – men det vil fordre ressourcetilførsel at kunne implementere tiltagene.**

Nationalt realtidsoverblik over ressourcer

For at kunne optimere brugen af de rette og nærmeste ressourcer ved en given hændelse, ønsker beredskaberne sig et dynamisk og altid aktuelt opdateret overblik over hvilke ressourcer der er tilgængelige på tværs af beredskaberne. Et sådant overblik eksisterer ikke i dag, idet man alene har overblik over egne ressourcer, evt. de ressourcer der disponeres fra samme fælles vagtcentral.

Der er mellem redningsberedskaberne aftalt oprettelse af en betaversion 1.0, der vil kunne fungere som testplatform, og som kan benyttes til de mest basale funktioner. Økonomien til dette er afholdt af Beredskabsstyrelsen og Danske Beredskaber i forening. Men en videreudvikling til en egentlig operationel og stabil version, samt løbende drift herefter, vil fordre midler, der ikke i dag er allokeret til formålet.

Tværgående operativ ledelsesstøtte

Redegørelsen for strukturer og erfaringer med eksisterende ordninger omkring tværgående operativ ledelsesstøtte fra Danmark, Sverige, Norge og Tyskland peger entydigt på, at der er store fordele ved etablering af operativ ledelsesstøtte. Det kan etableres inden for forskellige organisatoriske strukturer, med forskellige opgaver og/eller med brug af vagtcentral/operationschef.

Overordnet betyder operativ ledelsesstøtte, at et beredskab ved en særlig kompleks, eller en særligt stor hændelse, kan anmode om støtte til den taktiske ledelse på tværs af beredskaberne, fra en særligt uddannet funktion, der fx dækker et vist geografisk område, eller har en specialviden indenfor en bestemt type opgave. Dette kan være med til at skabe bedre overblik og fremdrift under en hændelse.

En robust indførelse af en kommunal tværgående ledelsesstøtteordning vil fordre, at der skabes råderum til at opnormere permanent omkring opgaven, ligesom der skal etableres det fornødne organisatoriske og tekniske set-up i de relevante vagtcentraler. De eksisterende ordninger er alle udtryk for, at der ved de større eller samtidige hændelser sker en prioritering af allerede knappe ressourcer, og uden en egentlig systematisk indførelse af konceptet – med de tilhørende fornødne ressourcer - på nationalt plan, kan der ikke tales om en robusthedsskabende faktor.

En indførelse af et pligtigt robusthedssikrende tiltag med tværgående kommunal operativ ledelsesstøtte vil fordre tilførsel af et betydeligt økonomisk tilskud. Der skal ske udvikling, etablering og gennemførelse af en mere systematisk uddannelse, vedligeholdelsesuddannelse mv., ligesom der i de kommunale vagtplaner skal skabes økonomi til en permanent ekstra ressource til sikring af robustheden.

Ny model for risikobaseret dimensionering

Anbefalingen vedr. en fremtidig risikobaseret dimensionering er at styrke en dialogbaseret rådgivningsproces mellem Beredskabsstyrelsen og de kommunale redningsberedskaber. Den dialogbaserede tilgang er der stor opbakning til, og det er vurderingen at det giver en højere kvalitet i det endelige produkt. Endvidere indføres en mulighed for forenklet proces for udarbejdelse af risikobaseret dimensionering (benævnt "light proces"), hvis det kommunale redningsberedskab har få eller ingen ændringer i risikoprofil og serviceniveau.

For at skabe overblik, videndeling, sparring og hjælpeværktøjer, oprettes en ny digital platform, der vil sikre at der er adgang til nyeste opdaterede dokumenter, skabeloner, lovgivning mv, ligesom der vil være mulighed for at søge sparring og inspiration hos kollegerne.

I det nye koncept for risikobaseret dimensionering indledes arbejdet med risikoprofilen med en risikoidentifikation, der søger at identificere hvilke potentielle risici redningsberedskabet står overfor i dækningsområdet nu og i fremtiden.

Der indgår tre elementer i risikoidentifikationen; potentielle risikoelementer i dækningsområdet, fremtidige risici identificeret i Det nationale risikobillede samt udrykningsstatistikker i en fireårig periode.

I tråd med anbefalingerne i Robusthedsanalysen, er der arbejdet med udarbejdelse af en robusthedsprofil, hvor udgangspunktet er, at beredskabets robusthed bl.a. fremkommer af evnen til at kunne håndtere omfattende, komplekse, og/eller ressourcekrævende indsatser, som karakteriseres af lang varighed/indsatstid og med omfattende behov for mandskab og materiel samt ledelse på flere niveauer.

Det enkelte beredskab skal kunne benytte den risikobaserede dimensionering som en form for beredskabsfaglig virksomhedsplan indeholdende handlingsplanmål og kvalitetssikring ift. serviceniveau.

Der er behov for at frigøre ressourcer til den fortsatte udvikling af bl.a. digital platform, tværgående rådgivning, og erfaringsudveksling, fordi værktøjet derved vil kunne benyttes til analyser og fremtidige, endnu ikke lokalt erkendte hændelser.

Nye samfundstrusler

En anden væsentlig forandret virkelighed, oplever vi i forhold til de akutte og pludselige trusler, der kan opstå lokalt. Også her er der behov for, at de kommunale redningsberedskaber får opdateret materiel og viden til at kunne håndtere en eventuel akut sikkerheds- eller terrorhændelse, altså den type af indsatser, hvor enkeltpersoner eller grupper har til formål tilsigtet at skade personer, værdier og ejendom.

Beskyttelsesdragter, præmedicinering, oplag af bandager og behandlingsudstyr, kommunikationsudstyr til brug i ekstremtilfælde, mulighed for samtræning med fx politi og sundhed omkring bl.a. kritisk infrastruktur og særlige mål, samt koordineret og aktuel viden om de kendte taktikker for den slags angreb. Alle kommunale redningsberedskaber skal rustes til at kunne klare en sikkerheds- eller terrorindsats, eller bistå naboberedskabet med én.

I en sådan situation er det den første afgørende time af en indsats, der redder liv. Der er ikke tid til at vente i længere tid på specialudstyr eller -viden, og af den grund kan dette ikke placeres hos det statslige regionale redningsberedskab. Alle erfaringer viser, at infrastruktur og transport går i stå umiddelbart efter et angreb, og fremkommeligheden begrænses radikalt. Det rette materiel og den rette viden skal således forefindes lokalt, eller som minimum regionalt, så beredskabet altid kan være klædt på til de nye og atypiske hændelser.

Vi har et godt samarbejde med politiet i dag – men der skal samtrænes yderligere, opgraderes med procedurer, planlægning, analyse og udstyr, og konkret efteruddannes.

Det kommunale beredskab, som rykker ud først, og vil være den styrke, der både leverer førsteindsatsen, redder folk ud og som primært skal klare en hændelse igennem, har ikke på nationalt niveau siden terrorangrebet 11. september 2001 fået særlig eller specifik træning i relation til terror, og har ikke fået tilført ressourcer med henblik på ekstremssituationer som terror.

Det har ligeledes været op til det enkelte beredskab evt. at vedligeholde viden og træning, men uden at have et fuldstændigt videns- og ressourcegrundlag i forhold til den dynamiske udvikling af truslen.

Hvis vi kommer under angreb, er tiden en vigtig faktor – det er ikke hændelser, hvor man kan vente flere timer på, at der kommer hjælp. Vi skal gerne være i fuld gang med behandlingen af de sårede indenfor den første time. Allerede derfor vil det kommunale beredskab være en afgørende medspiller, fordi øvrige aktører først vil kunne være på stedet senere.

Der er derfor behov for en systematisk og organiseret opdatering af det kommunale beredskabs altafgørende bidrag til sikkerheds- terrorberedskabet, meget gerne i koordination med politi og sundhedssektor. Det kommunale beredskab skal kunne levere rette materiel og mandskab, fordi vi er eneste enhed, der kan gøre det på det rette sted til den rette tid.

Vi skal i endnu højere grad være klar til masseskader, indsatser under angreb, nye angrebsformer, herunder CBRNE teknik, og forskellige afledningstaktikker.

Vi trænger til ledelsesmæssig uddannelse og opgradering, samt specialtræning af mandskab, herunder samtræning og aftalte procedurer med politiet og sundhedsberedskabet.

Ligeledes er der behov for investering i analysekapacitet, IT og kommunikationssystemer, som kan understøtte samtænkningen af disponering under ekstreme forhold.

Det er væsentligt at understrege, at der er behov for disse ressourcer på landsplan. Både fordi terror kan ramme alle steder, og fordi de enkelte beredskaber skal kunne assistere hinanden, enten med

førsteindsats, eller som back up for 'normale' samtidige hændelser i et ramt område. Ikke alle beredskaber behøver have alt i udstyr, men de gennemgående procedurer og baggrundsviden skal gerne være kendt af alle, så en indsats kan afstemmes efter situationen og i samarbejde med politiet, efter ensartede principper.

Danske Beredskaber kan således pege på følgende overordnede behov:

Udstyr:

- Opdateret udstyr til CBRNE
- Beskyttelsesudstyr i forhold til skydevåben, eksplosiver mm.
- Prævacciner til udvalgt mandskab
- Hjelmkameraer eller andet udstyr til live-streaming af lyd, billede og position
- Behandlingsudstyr, baseret på erfaringer med forskellige angrebstyper, skader mv.
- Flyvende og kørende droner, specialdesignet til ekstremssituationer

Uddannelse/træning:

- Uddannelse og specialtræning af specialenheder, som kan evakuere og eftersøge tilskadekomne, så vi giver sundhedssektoren et forspring, når de ankommer/overtager.
- Uddannelse og specialtræning generelt af mandskab, med fokus på håndtering af masseskader, ekstremssituationer mv.
- Konkret ledelseefteruddannelse for holdledere, indsatsledere og strategisk ledelsesniveau, med fokus på indsats i risikoområde, samt indsigt i sikkerhedshændelser (fatalt forsyningssvigt, krig eller krigslignende hændelse).
- Samtræning og øvelser mellem relevante myndigheder (politi, sundhedsvæsen, statsligt beredskab, efterretningstjeneste m.fl.)
- Konkrete egne terrorøvelser

Planlægning, videndeling og analyse:

- Fokus på at lære af og analysere hændelser i Mellemøsten, Asien, Afrika – det er her terrororganisationerne øver de metoder, som de vil anvende i Europa. Samtidig analyse af erfaringer fra hændelser tæt på os, som fx hændelsen i Fields.
- Erfaringsudveksling med andre EU-lande.
- Taktisk planlægning ud fra fortilfælde og tænkte scenarier
- Forskning og udvikling, så der løbende justeres for nye metoder, teknikker mm.
- Planlægning af tværgående førsteindsatsassistance, mellem beredskabsenhederne, og disponering over større områder

Kommunikation:

- Visuel og auditiv live-kommunikation
- Opdatering af kommunikations- og navigationsredskaber (GIS, persontracking, SINE, infrarød mv.)

Samspil med det statslige beredskab i et kommende beredskabsforlig

Når Folketinget i løbet af kort tid antageligt indgår et nyt forlig om forsvar og beredskab, vil der i sagens natur være fokus på statslige ressourcer.

I det omfang det kommunale redningsberedskab skal finde ressourcer til sin fortsatte udvikling, skal det enten ske i økonomiforhandlinger mellem staten og kommunerne, som følge af nye opgaver, eller på baggrund af DUT-tilførsel af midler som følge af nye regelbundne forpligtelser og opgaver.

Dog er der også den indirekte mulighed, at et beredskabsforlig afsætter midler til Beredskabsstyrelsen, som kan kanaliseres til opgaver, der er til gavn for det kommunale redningsberedskab og det samlede redningsberedskab.

Sådanne eksempler kunne være:

Grøn pulje

Der afsættes en pulje til beredskabernes omstilling til bæredygtighed. Det gælder både beredskabets eget materiel og indsatsstaktik, der skal have mere bæredygtigt fokus, men det gælder i lige så høj grad beredskabets evne til at sikre effektiv og tilstrækkelig indsats på baggrund af den grønne omstillings ændrede vilkår, fx flere batterier, elbiler, andre byggemetoder og -materialer mv. Af puljens samlede midler afsættes et mindre beløb til administration/årsværk hos hhv. Danske Beredskaber og Beredskabsstyrelsen. Puljen fordeles efter konkrete ansøgninger, og fordeling sker efter kriterier fastsat af og efter beslutning i et fælles bæredygtighedsudvalg med medlemmer fra Beredskabsstyrelsen og Danske Beredskaber. Beredskabsstyrelsen har formandskabet. Der lægges vægt på innovative tiltag, og ambitioner om på flest mulige parametre at leve op til Verdensmålene for bæredygtig udvikling samtidig med muligheden for fortsat effektiv og tilstrækkelig indsats, også under ændrede vilkår. Puljen skal i størst muligt omfang yde tilskud til projekter og processer, frem for materiel.

Diversitetspulje

Der afsættes midler til initiativer, der skal sikre en mere mangfoldig og divers sammensætning af det operative personale i redningsberedskabet i Danmark. Redningsberedskabet ser det som en styrke, at det personale, der udfører opgaverne, afspejler det omkringliggende samfund. Initiativerne skal bestå i konkrete kampagner, konkrete lokalt rettede initiativer, information og kursusvirksomhed mv., samt national erfaringsudveksling. Initiativerne koordineres og styres af den fælles mangfoldighedsgruppe nedsat af Danske Beredskaber og Beredskabsstyrelsen. Der afsættes midler til administration og ansættelse af minimum et årsværk til at varetage opgaverne.

Teknisk pulje

Der afsættes midler til beredskabernes nødvendige tekniske omstilling til nyt Sikkerhedsnet og nyt 112-system. Det skal i den henseende sikres, at eksisterende funktionaliteter hos beredskabet og beredskabets vagtcentraler, herunder det nationale realtidsoverblik, kan bevares, ligesom beredskabets nødvendige dataregistrering og brug af dataevidens til fremadrettet dimensionering skal prioriteres. De konkrete tekniske specifikationer sker i samarbejde mellem Beredskabsstyrelsen, KL og Danske Beredskaber.

Forskningspulje

Der afsættes puljemidler til i samarbejde med private aktører, offentlige forskningsinstitutioner og andre relevante parter, at gennemføre praktiske forskningsprojekter, der har til formål at udfylde de evt. videnshuller der eksisterer i beredskabet som følge af fx nye teknologiske løsninger (fx batterier, Power2X mv.), nye udfordringer (fx klima) mv. De konkrete behov defineres og aftales i Data- og Vidensudvalget.

Uddannelsespulje

Til at sikre beredskabets kompetencer i forhold til nye og ændrede opgaver, samt ny lovgivning, afsættes midler til at videreudvikle og opgradere uddannelse af det operative, det taktiske og det indsatsledende personale. Uddannelsernes fremtidige indhold aftales i Beredskabsfagligt Uddannelsesudvalg. Der skal fokuseres på en opkvalificering af indsatsledelsen, herunder muligheden for efter norsk model at indføre en tværgående operativ ledelsesstøtteordning, som der afsættes separate midler til.

Permanent ungdomsrekruttering

Rekruttering og fastholdelse af kvalificeret personale er vigtig for redningsberedskabet i Danmark, fordi den eksisterende model i stort omfang er baseret på honorarlønnede og frivillige. Det betyder, at det er vigtigt at skabe forståelse for beredskabets opgaver og væsentlighed, gerne på et tidligt tidspunkt. Projektet Unge i Beredskabet har over en årrække vist sig som en meget effektiv rekrutteringsplatform for unge mennesker, der tidligt engageres og bevidstgøres omkring beredskabet, og mulighederne for at skabe en sideløbende karriere i beredskabet. Projektets bevilling udløber i 2023, men effekterne af en mere permanent bevilling vil have stor betydning for rekruttering og fastholdelse i redningsberedskabet.

Informationspulje

Borgerrettet information om forebyggelse af kriser og ulykker vil i stigende grad blive efterspurgt. Derfor afsættes der midler til at etablere redningsberedskabets kommunikationsenhed, der er et samarbejde mellem Beredskabsstyrelsen og Danske Beredskaber, hvor den bagvedliggende faktuelle viden og data sammen med viden om forebyggende tiltag, formidles til borgerne ad relevante kanaler og i et dynamisk flow, afhængigt af opståede behov. Der skal investeres i at etablere et genkendeligt univers for kommunikationen, og der skal ansættes årsværk til at koordinere og formidle de løbende budskaber, såvel under pludseligt opståede hændelser, indsatser i risikoområder, sikkerhedshændelser (kritisk forsyningssvigt, krigslignende hændelser mv.), som ved tilbagevendende behov (fx tørre somre, storm, oversvømmelse, Skt. Hans osv.)

Bilag 1

Fakta om redningsberedskabet i Danmark

Redningsberedskabets grundlæggende udformning er beskrevet i beredskabsloven.

I dette papir anvendes om de operative enheder begreberne det kommunale redningsberedskab og det statslige regionale redningsberedskab, da disse begreber bliver anvendt i beredskabsloven om den nuværende operative struktur. Endvidere benyttes betegnelsen Beredskabsstyrelsen for de administrative dele og uddannelsesdelen hos det statslige beredskab, og betegnelsen det statslige specialredningsberedskab om det statslige redningsberedskab med særlige og væsentligt anderledes opgaver, end de øvrige operative enheder, fx nukleare opgaver.

Det kommunale redningsberedskabs godt 1.900 fastansatte brandfolk, 4.700 deltidsansatte/frivillige i brandværn og 3.600 øvrige frivillige er fordelt på 241 lokale brandstationer, og rykker årligt ud ca. 40.000 gange med sine i alt over 2.000 køretøjer (Kilde: "Redningsberedskabet i tal 2021").

Ud over de mange kommunale brand- og redningsfolk, og andre kommunalt ansatte, kan også fx hjemmевærnet og det statslige regionale beredskab bidrage med hjælpemandskab til en hændelse, når den kommunale indsatsleder skønner, at det kan være en hjælp.

Alle steder er det kommunernes redningsberedskaber, der etablerer førsteindsatsen, og har ansvaret for indsatsen, hele vejen gennem hændelsen. Det er de kommunale redningsberedskaber, der iværksætter den umiddelbare indsats ved ulykker og katastrofer, og varetager den tekniske ledelse af indsatsen på skadestedet under hele indsatsforløbet.

Ved større, længerevarende eller mandskabskrævende hændelser, eller ved hændelser, der kræver supplerende specialudstyr, kan kommunernes enheder anmode om og inddrage mandskab og materiel fra andre, fx naboberedskaber, fra private aktører, fra det statslige regionale beredskab, eller fra det statslige specialredningsberedskab.

Det kommunale beredskab i Danmark løser sine opgaver for en årlig udgift på kr. ca. 250,- pr. indbygger. Til sammenligning koster redningsberedskabet i Sverige kr. ca. 651,- pr. indbygger om året, i Holland kr. ca. 709,- pr. indbygger om året, og i Norge kr. ca. 1.293,- pr. indbygger om året (kilde: Eurostat). Alle tre lande har en sammenlignelig struktur med kommunale beredskaber med ansvar for førsteindsats og indsatsledelse, og med både deltidsansatte og fuldtidsfolk fordelt på vagt, samt større byer og rurale områder.

Antal årlige indsatser for redningsberedskabet

År	2017	2018	2019	2020	2021
Det kommunale redningsberedskabs indsatser *	21.968	23.325	20.616	20.049	18.867
Det statslige regionale og det statslige specialredningsberedskabs assistancer til det kommunale redningsberedskab	230	326	257	243	Ikke oplyst

*tal **eksklusiv** kørsel til blinde alarmer, ABA, selvslukkede brande mv. Disse yderligere opgaver ligger på ca. 18.000 årligt.

Kilde: Redningsberedskabet i tal 2021

Redningsberedskabets dimensionering og opgavefordeling

Indsatstype	Det kommunale redningsberedskab	Det statslige regionale redningsberedskab	Det statslige specialredningsberedskab
Brand	<p>Kort responstid med henblik på at håndtere en brand, inden den udvikler sig.</p> <p>Førsteudrykning med standardmateriel som autosprøjter, tankvogne, stigevogne m.m., og mange steder supplerende specialmateriel som kraner, slangegrupper m.m.</p> <p>Dimensioneret til at varetage førsteindsats og have ansvaret for opgaver af korterevarende og kendt karakter, og for opgaver der udvikler sig i omfang, tid og kompleksitet.</p>	<p>Tilkaldes til brande, der har udviklet sig i omfang, med henblik på at assistere, supplere og efterslukke.</p> <p>Tilkaldes efter behov med supplerende specialmateriel samt supplerende standardmateriel.</p> <p>Dimensioneret til at blive indsat som supplement ved længerevarende og mandskabskrævende opgaver.</p>	
Redning	<p>Livreddende førsteindsats ved eksempelvis trafikuheld, drukneulykker,</p>	<p>Tilkaldes efter behov til at assistere ved indsatser i</p>	<p>Opfølgende indsats ved eksempelvis</p>

	<p>forurening, og forebyggelse og indsatser i forbindelse med ekstremvejr, større hændelser/terror m.m.</p> <p>Dimensioneret til at varetage og have ansvaret for opgaver af korterevarende og kendt karakter, og for opgaver der udvikler sig i omfang, tid og kompleksitet.</p>	<p>forbindelse med fx ekstremvejr.</p> <p>Dimensioneret til at blive indsat som supplement ved længerevarende og mandskabskrævende opgaver.</p>	<p>sammenstyrtninger eller risiko herfor.</p> <p>Dimensioneret til særlige opgaver af national betydning.</p>
CBRN	<p>Spild og uheld med farlige stoffer, miljøuheld og større og komplekse uheld med farlige stoffer samt visse opgaver ved forurening af havmiljøet.</p>	<p>Tilkaldes til at assistere ved indsatser i forbindelse med fx forurening.</p> <p>Dimensioneret til at blive indsat som supplement ved længerevarende og mandskabskrævende opgaver.</p>	<p>Større og komplekse uheld med farlige stoffer, samt opgaver ved større forurening af havmiljøet</p> <p>HazMat-beredskab med specialmateriel til monitorering, sampling og analyse.</p> <p>Dimensioneret til særlige opgaver af national betydning.</p>
Særlige hændelser	<p>Har ansvaret for indsatsen ved alvorlige transportulykker, eller ulykker, der rammer samfundsvigtige institutioner og væsentlig infrastruktur.</p> <p>Tilsvarende ansvar ved fx pludselige hændelser med trusler mod civilbefolkningens sikkerhed.</p> <p>Relativt få indsatser af denne type.</p>	<p>Løser primært særlige opgaver for andre statslige myndigheder, eksempelvis politiet og fødevaremyndighederne. Det kan fx være assistance ved eftersøgningsopgaver, aflivning af dyrebesætninger mv.</p>	

Bilag 2

Udgifter til beredskab pr. indbygger

Country	Million euro used on Fire-protection services	% of GDP	Number of residents in mio.	Euro used pr. resident	DKK used pr. resident
Austria	676.000.000	0.2	8.978.929	75,29	565,27
Belgium	1.026.100.000	0.2	11.631.136	88,22	662,35
Bulgaria	150.100.000	0.2	6.838.937	21,95	164,79
Croatia	117.600.000	0.2	3.879.074	30,32	227,64
Cyprus	36.000.000	0.2	904.705	39,79	298,74
Czechia	641.900.000	0.3	10.516.707	60,04	450,77
Denmark	195.900.000	0.1	5.873.420	33,35	250,39
Estonia	78.100.000	0.3	1.331.796	58,64	440,26
Finland	595.000.000	0.2	5.548.241	107,24	805,15
France	6.632.000.000	0.3	67.842.582	97,76	733,97
Germany	10.691.000.000	0.3	83.237.124	128,44	964,32
Greece	572.000.000	0.3	10.603.810	53,94	404,97
Hungary	294.000.000	0.2	9.689.010	30,34	227,79
Iceland	19.000.000	0.1	368.792	51,52	386,81
Ireland	375.500.000	0.1	5.060.005	74,21	557,16
Italy	3.633.000.000	0.2	58.983.122	61,59	462,41
Latvia	55.000.000	0.2	1.875.757	29,32	220,13
Lithuania	124.900.000	0.3	2.805.998	44,51	334,17
Luxembourg	182.800.000	0.3	645.397	283,24	2.126,55
Malta	16.500.000	0.1	520.971	31,67	237,77
Netherlands	1.663.000.000	0.2	17.590.672	94,54	709,8
Norway	939.500.000	0.3	5.455.582	172,21	1.292,94
Portugal	301.100.000	0.2	10.352.042	29,09	218,4
Romania	690.700.000	0.3	19.038.098	36,28	272,38
Country	Million euro used on Fire-protection services	% of GDP	Number of residents in mio.	Euro used pr. resident	DKK used pr. resident
Slovakia	223.100.000	0.2	5.434.712	41,05	308,2
Slovenia	74.800.000	0.2	2.107.180	35,5	266,53
Spain	2.223.000.000	0.2	47.432.805	46,87	351,89
Sweden	906.700.000	0.2	10.452.326	86,75	651,31
Switzerland	773.100.000	0.1	8.740.472	88,45	664,07

Bilag 3

Ændringer i redningsberedskabet

Historiske aftaler og vedtagelser vedr. redningsberedskabet, med fokus på kommunale konsekvenser. Bilaget opdateres med oversigt over økonomaftaler mellem KL og Regering.

Økonomiske konsekvenser beregnet via

<https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/oekonomi/prisindeks/forbrugerprisindeks>

Årstal/kilde	Tilført (2022-tal)	Reduceret (2022-tal)
Civilforsvarsforlig 1984	208,5 over tre år	
Civilforsvarsforlig 1989	690,5 over tre år	
Beredskabslov 1992		95,2 hvert år
Implementering af RBD 2002	28,4 over fire år	
Beredskabsaftale 2012		13,4 hvert år
Aftale om kommunernes økonomi 2015		199,5 hvert år
Samlet pr. 2022	927,4	4386,5

Civilforsvarsforlig 1985 – 1987, indgået 29. juni 1984 mellem Regeringen (K, V, CD, KRF), S og RV.

Tilfører "... nødlidende civilforsvarsforanstaltninger..." 98 mio. kr. årligt over de tre år. Dette fordeles bl.a. til:

Varslingstjeneste 91,0 mio.

Beskyttelsesrum 44,4 mio.

Kommunalt civilforsvar 93,5 mio.

C-beskyttelse 43,0 mio.

Telekommunikation 19,6 mio.

Informationstjenesten 2,4 mio.

Beløbet til det kommunale civilforsvar underopdeles på følgende måde

Uddannelse 16,0 mio.

Kommandocentraler 32,6 mio.

Materiel 22,3 mio.

Mundering 22,6 mio.

De 93,5 mio. kr. i 1985 er det samme som 208,46 mio. kr. i 2022

Civilforsvarsforlig 1989 – 1991, indgået 29. juni 1989 mellem Regeringen (K, V, CD, KRF), S og RV.

Ved forliget fastholdes den økonomiske ramme, der blev aftalt i forliget 1985 – 1987. Det samlede beløb over de tre år opjusteres til i alt 506,3 mio. kr. Der tages i forliget udgangspunkt i en videreførelse af den omstilling og de prioriteringer, der aftaltes i forliget 1985 – 1987.

Kommunalt civilforsvar modtager 365,8 mio. kr. over perioden.

Endvidere tildeles befolkningsuddannelse og oplysningsarbejde 36,0 mio. kr., ligesom der er midler til kommandocentraler og beskyttelsesrum.

De 365,8 mio. kr. i 1989 svarer til 690,53 mio. kr. i 2022.

Bemærkninger til L 132. Fremsat den 2. december 1992 af indenrigsministeren (Thor Pedersen), forslag til Beredskabsloven:

Kommunaløkonomiske konsekvenser For så vidt angår kommunernes fredsmæssige redningsberedskab er der ikke i lovforslaget forudsat udgiftsmæssige ændringer, da dette beredskabs opgaver i det væsentlige svarer til det nuværende brandvæsens opgaver. Ifølge civilforsvarslovens § 18, stk. 1, skal kommunens civilforsvar bestå af en hjælpetjeneste, der kan modtage, indkvartere og forpleje evakuerede. Kravene til det kommunale redningsberedskab, jf. forslaget § 12, stk. 1, svarer i det væsentlige til de krav, der i dag er fastsat i § 18, stk. 1. Der er 156 § 18, stk. 1-kommuner med 1,2 mio. indbyggere. Den gennemsnitlige nettodriftsudgift i § 18, stk. 1-kommuner udgjorde i 1991 6 kr. pr. indbygger. Den økonomisk betydende ændring for kommunerne er, at den nuværende § 18, stk. 2-status, bortfalder. Efter civilforsvarslovens § 18, stk. 2, kan indenrigsministeren bestemme, at hjælpetjenesten i kommuner med bymæssigt bebyggede områder tillige (dvs. udover kravene i § 18, stk. 1) skal omfatte en brandtjeneste, en reservevandforsyningstjeneste, en redningstjeneste, en rydningstjeneste og en teknisk tjeneste. Denne hjælpetjenestes opgave er at afbøde følger af krigshandlinger af begrænset omfang og yde øjeblikkelig indsats ved mere omfattende skader. Der er 119 § 18, stk. 2-kommuner med i alt 3,9 mio. indbyggere. I henhold til forslaget § 12, stk. 2, som erstatter § 18, stk. 2, i civilforsvarsloven, kan indenrigsministeren bestemme, at redningsberedskabet i visse kommuner skal udvides til at kunne yde en øjeblikkelig og mere omfattende indsats mod følgerne af krigshandlinger. Under hensyntagen til det ændrede efterretningsmæssige planlægningsgrundlag og den forøgede varslingsperiode vil antallet af kommuner med et udvidet krigsmæssigt redningsberedskab, jf. § 12, stk. 2, blive reduceret, ligesom kravene til kommunens krigsmæssige redningsberedskab vil blive noget reduceret. Et udvidet krigsmæssigt redningsberedskab (§ 12, stk. 2-status) forventes på nuværende tidspunkt at blive pålagt 40 kommuner. Det udvidede redningsberedskab vil komme til at omfatte Københavns og Frederiksberg Kommuner, kommunerne i Københavns Amt, kommuner med særlige risici samt kommuner med en sammenhængende bymæssig bebyggelse på mindst 30.000 indbyggere. Det udvidede redningsberedskab vil omfatte 2,3 mio. indbyggere. På grundlag af regnskabet for 1991 kan den årlige kommunale besparelse ved ophævelse af kravene i civilforsvarslovens § 18, stk. 2, beregnes til 88 mio.kr. Det er opgjort, at de reducerede krav til det udvidede krigsmæssige redningsberedskab (§ 12, stk. 2-status), vil beløbe sig til ca. 15 kr. pr. indbygger. På dette grundlag er de samlede kommunale mindredgifter opgjort til 53 mio. kr. pr. år (1991-pl). Det må antages, at udgiftsnedsættelsen kan gennemføres gradvist i årene 1994-97. Forhandlinger om kompensation i henhold til det udvidede totalbalanceprincip er påbegyndt med de kommunale parter. Der er med Kommunernes Landsforening opnået enighed om kompensation på 53 mio. kr. (1991-pl) fra og med 1997.

I henhold til Danmarks Statistiks prisberegner, er 53 mio. kr. i 1991 det samme som 95,2 mio. kr. i 2022.

De 88 mio. kr. i 1991 er det samme som 158,07 mio. kr. i 2022.

Aftale om redningsberedskabet 1996 – 1997, indgået 14. december 1995

Der besluttet besparelser på det statslige beredskab på 46 mio. kr., og ligeledes besluttet at iværksætte en analyse af det statslige beredskab, med henblik på at skabe et billigere beredskab.

Ingen kommunale konsekvenser.

Aftale om beredskabet 1998 – 2001, indgået 19. juni 1997.

Det statslige krigsmæssige beredskab reduceres. Der etableres fælles statslig og kommunal lederuddannelse. Kommunalt beredskab er det primære, men kun til daglige hændelser. Ved særlige hændelser skal der kunne ydes statslig assistance indenfor en time.

Aftale om redningsberedskabet efter 2002, indgået den 21. juni 2002, mellem S, DF, SF, RV, EL, KRF, og Regeringen (V og K).

På baggrund af analyse af maj 2002 og det aktuelle trusselsbillede og planlægningsgrundlag, skal aftalen medføre omprioriteringer af redningsberedskabet. Der sker en yderligere forskydning af civilforsvarsopgaver til fredstidsopgaver, og kommunerne skal tilrettelægge deres beredskab på baggrund af lokale risikovurderinger, dvs. risikobaseret dimensionering. Denne kaldes mere fleksibel. Centeret i Hillerød afvikles. Beredskabsplanlægningens sondring mellem krigstid og fredstid fjernes.

Til at implementere risikobaseret dimensionering, får kommunerne 20,0 mio. kr. for perioden 2003 - 2006. Beløbet svarer til 28,4 mio. kr. i 2022.

Aftale om redningsberedskabet efter 2006, indgået 24. april 2007 mellem S, DF, RV og Regeringen (V og K).

Enighed om, at forskydningen fra krigsmæssige civilforsvarsopgaver til fredsmæssige opgaver skal fortsætte, bl.a. med fokus på parathed overfor terror og vejrhændelser.

Kommunalreformens ikrafttræden 1. januar 2007 forudsættes at gøre det kommunale beredskab mere målrettet og effektivt til at håndtere dagligdagshændelser. Dette sammenholdt med indførelse af RBD betyder en undersøgelse af, om niveau 2-beredskabet skal afskaffes (blev opretholdt ved beredskabsloven i 1992).

HL- og ISL-uddannelserne flyttes til Tinglev, Bernstorff Slot lukkes, og Snekkersten 'tilpasses'. ISL-uddannelsen udvides fra tre til syv uger, begrundet i terrorhandlingsplanen fra Regeringen. Ambulancetjenesten og tremåneders værnepligt afskaffes, mens CBRN-institut og beredskab til brand til søs oprettes.

Der etableres en undersøgelse om styrkelse af frivilligområdet i beredskabet. Informations- og oplysningsopgaver overflyttes til Beredskabsforbundet.

Der afsættes midler til de statslige andele af udgift til SINE.

Endelig igangsættes arbejdet med en analyse af dimensioneringen af det statslige beredskab. Arbejdsgruppen har kommunale repræsentanter (KL, Kbh. Kommune og FKB), og analysen får frist til juli 2008.

Aftale om redningsberedskabet i 2011, indgået 7. november 2010 mellem S, DF, RV og Regeringen (V og K).

For at etablere et bedre beslutningsgrundlag for en flerårig aftale, forlænges den tidligere aftale med et år (2011). Ved forberedelse af en ny flerårig aftale skal der fokuseres på internationale opgaver, økonomi og frivillige, herunder ungdomsbrandkorps. Økonomien og strukturerne uændret ift. forrige aftale.

Aftale om redningsberedskabet 2012, indgået den 16. november 2011 mellem V, K, DF og Regeringen (S, RV, SF).

På grund af folketingsvalg september 2011, er omfattende analyse, herunder budgetanalyse, ikke færdig. Derfor udsættes en flerårig aftale med endnu et år.

Det fremadrettede fokus er, at redningsberedskabet skal være dimensioneret "... netop tilstrækkeligt...".

Antal værnepligtige reduceres med 60 om året, og udrykningshold reduceres til 12, dog suppleret med tre HL isf. to. Kriseinfo.dk nedlægges, og BRS' "... bidrag til sikkerhedssamarbejdet afvikles...".

Under den teknisk forlængede aftale, skal gennemføres en samlet analyse af det samlede redningsberedskab, inkl. den kommunale del.

Beredskabsforbundet tildeles en ekstraordinær bevilling på 3,0 mio. kr. til rekruttering af deltidsansatte brandfolk.

Aftale om redningsberedskabet 2013 – 2014, indgået 12. november 2012, mellem V, K, DF, LA og Regeringen (S, RV og SF).

I lyset af samfundets økonomiske udfordringer, skal redningsberedskabet effektiviseres, så det sikres, at redningsberedskabet er dimensioneret netop tilstrækkeligt.

Der skal i aftaleperioden gennemføres udvalgsarbejde med henblik på grundlæggende strukturændring af det samlede redningsberedskab.

Beredskabsforbundets rekrutteringsopgave af deltidsansatte brandfolk forlænges, og de får tilført yderligere midler til understøttelse af frivilligarbejdet i kommunerne. Ungdomsbrandkorps omfattes af enhedstimebetaling. Der etableres beredskabsplanlægningspligt for statslige myndigheder, og kritisk infrastruktur skal kortlægges. Der skal laves en national forebyggelsesstrategi.

Den i 2012 gennemførte analyse peger på, at der både i det statslige og det kommunale beredskab kan gennemføres en række effektiviseringer, og særligt hvis den nuværende struktur ændres, er der yderligere effektiviseringspotentiale. Der skal derfor arbejdes videre hen mod en egentlig beredskabsreform. Det forventede potentiale er 340 – 430 mio. kr. i effektiviseringer. De kommunale støttepunkter nedlægges, og medfører besparelse på 11,6 mio. kr. Dette svarer til 13,4 mio. kr. i 2022.

Aftale om kommunernes økonomi 2015, indgået 3. juni 2014, mellem KL og Regeringen (S og RV).

Beredskabsområdet Redningsberedskabet består i dag af et kommunalt basisberedskab og et statsligt overbygningsberedskab, der tilsammen varetager daglige, lokale opgaver såvel som landsdækkende indsatser. Regeringen og KL er enige om, at der gennem en forenkling af organiseringen på beredskabsområdet kan opnås betydelige effektiviseringsgevinster, mens der fortsat sikres et højt serviceniveau for borgerne. Det kan bl.a. ske ved at samle de nuværende 87 kommunale enheder i større og mere bæredygtige enheder samt ved at sikre en hensigtsmæssig arbejdsdeling mellem det kommunale og statslige beredskab. Der er på den baggrund enighed om, at kommunerne senest 1. januar 2016 vil etablere sig i nye, tværkommunale samarbejder i form af op mod 20 beredskabsenheder. Såfremt kommunerne ikke inden den fastsatte dato har etableret sig i nye enheder, vil regeringen søge tilslutning til at fastsætte nærmere kriterier for en afgrænsning af nye, mere bæredygtige enheder. Parallelt med den kommunale forenkling af organiseringen vil staten foretage strukturtilpasninger og effektiviseringer i det statslige beredskab. Det forventes, at den statslige ramme som følge heraf reduceres med 25 mio. kr. i 2015, 75 mio. kr. i 2016 og 125 mio. kr. i 2017. Samtidig er der enighed om, at de nye større kommunale enheder betyder, at kommunerne mest hensigtsmæssigt kan varetage nogle af de mere specialiserede beredskabsfunktioner, der i dag varetages af staten. Der er derfor enighed om en fremadrettet dialog om, hvordan der kan sikres en hensigtsmæssig arbejdsdeling mellem det kommunale og statslige beredskab. Regeringen og KL er på den baggrund enige om, at det kommunale bloktilskud nedreguleres med 50 mio. kr. i 2015 og 75 mio. kr. i 2016 og frem. Herudover er regeringen og KL enige om, at det vil være muligt at frigøre yderligere 100 mio. kr. i 2015 og frem.

150 mio. kr. spares i 2015, og 175 mio. kr. spares hvert år fra 2016. Det svarer til 199,5 mio. kr. i 2022.

Aftale om Vækstpakke 2014, indgået juni 2014, på beredskabsdelen (initiativ 106) mellem V, DF og Regeringen (S og RV).

Effektivisering af redningsberedskabet Gennemførelse af en strukturreform af redningsberedskabet og dermed frigørelse af et samlet nettoprovenu på 75 mio. kr. i 2015, 150 mio. kr. i 2016 og 200 mio. kr. fra 2017 og frem til disponering i en vækstafale. Regeringen har indgået en aftale med KL om kommunernes økonomi for 2015, der indebærer, at det kommunale bloktilskud nedreguleres med 50 mio. kr. i 2015 og 75 mio. kr. i 2016 og frem. Aftaleparterne er enige om samtidig at reducere den statslige ramme med 25 mio. kr. i 2015, 75 mio. kr. i 2016 og 125 mio. kr. i 2017 og frem. Det nuværende beredskab er grundlæggende organiseret i et kommunalt basisberedskab fordelt på 87 enheder og et statsligt overbygningsberedskab fordelt på seks operative centre samt et uddannelsescenter. Der kan gennem en forenkling af organiseringen på beredskabsområdet opnås betydelige effektiviseringsgevinster, mens der fortsat sikres et højt serviceniveau for borgerne. Det kan bl.a. ske ved at samle de nuværende 87 kommunale enheder i større og mere bæredygtige enheder samt ved at sikre en hensigtsmæssig arbejdsdeling mellem det kommunale og statslige beredskab. Der udarbejdes i løbet af 2015 en konkret implementeringsplan, der udmønter de forudsatte effektiviseringer i 2016 og frem. Det vil danne grundlag for en ny flerårig beredskabsaftale. Med henblik på at sikre den fornødne tid hertil, lægges op til, at der inden udgangen af 2014 indgås en étårig aftale om et nyt beredskabsforlig for 2015, som udmønter de forudsatte effektiviseringer i

2015. Implementeringsplanen skal udarbejdes under hensyntagen til regionale forhold og de frivillige i redningsberedskabet.

Aftale om redningsberedskabet 2015, indgået 19. december 2014, mellem V, DF, SF, LA og Regeringen (S og RV).

Aftalen er reelt indholdsløs.

Stemmeaftale om udmøntning af besparelser på redningsberedskabet 2016 - 2017, indgået 17. marts 2016, mellem S, DF, LA, RV, SF, K og Regeringen (V).

Aftalen betyder, at den planlagte statslige besparelse på det statslige redningsberedskab, på 75 mio. kr. i 2016, og kr. 125 mio. kr. i 2017 og alle år herefter, reduceres. I stedet skal besparelsen i 2016 være 30 mio. kr. og i 2017 og årene frem være 45 mio. kr. De reducerede besparelser udlignes indenfor FMNs samlede ramme. Årsagen til de reducerede besparelser er et fortsat ønske om centre i alle dele af landet.

Regeringen vil iværksætte rapport om erfaringer med justeret organisering af det samlede redningsberedskab, samt en analyse af mulighederne for at effektivisere og sammenlægge vagtcentraler i beredskabet.

Aftale på forsvarsområdet 2018 – 2023, indgået 28. januar 2018, mellem S, DF, RV og Regeringen (V, K og LA).

Der aftales et substantielt løft af Forsvarets økonomi. Antallet af værnepligtige til beredskabet øges med 125 om året. Endvidere tilføres 25 mio. kr. til krisestyringskapacitet og materiel til naturhændelser og forurening.

Analyse af det kommunale beredskabs robusthed og dimensionering skal iværksættes.

Forsvarsforlig 2024 – 2033, indgået 28. juni 2023, mellem SF, DD, LA, K, RV, DF, NB og Regeringen (S, V og M).

Beredskabet har en central rolle i at styrke samfundssikkerheden og støtte civile myndigheder i krisesituationer, som det bl.a. var tilfældet under COVID-19 pandemien og ift. naturkatastrofer forårsaget af klimaforandringer. Partierne er på den baggrund enige om, at der skal indgås en aftale i 2024, der styrker det danske beredskab.